

# GLAS GORENJSKE

UREJA UREDNIŠKI ODBOR / ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / UREDNIŠTVO IN UPRAVA: KRANJ, SAVSKI BREG 2; TELEFON 475; TEK. RAČ. PRI NB KRANJ-OKOLICA STEV. 624-T-127 / IZHAJA VSAKO SOBOTO / LETNA NAROČNINA 400 DIN, POLLETNA 200 DIN, ČETRTLETNA 100 DIN, MESEČNA 35 DIN / POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 10 DIN

## Dan vstaje so Gorenjci slovesno proslavili

### Slovesen sprejem patrolj v Kranju

Kranj, 22. julija

Tako kot so širom po Gorenjski slovesno praznovali največji slovenski praznik, Dan vstaje, so tudi Kranjčani na predvečer praznika z lepimi prireditvami počastili ta zgodovinski dan. V Kranju je prispelo ob šestih popoldne pet partizanskih patrolj, v katerih so bili sami stari borci brigad in odredov. Pred slavnostno tribuno na Titovem trgu je prva prispela bojna patrolja iz Preddvora in Senčurja, ki sta se pred Kranjem združili in nato skupaj vkorakali v mesto. V presledkih po nekaj minut so se zvrstile pred tribuno še patrolje iz Tržiča, Golnika in Gorič, iz Cerkelj in iz obeh dolin, Selške in Poljanske, ki sta se v Škofji Loki združili in nato nadaljevali mimo Zabnice pot v Kranj.

Na slavnostni tribuni so boje patrolje pričakali najvidnejši predstavniki oblasti in političnih organizacij. Raport patrolj je sprejel predsednik kranjskega okraja tov. Miran Košmelj-Milenko, ki je nato v svojem krajšem govoru poudaril tudi tole: Praznujemo 13-letnico upo-

ra, ki je prvič v zgodovini slovenskega naroda bil zmagovit. Ta upor je podrl vse dotedanje protiljudske režime v Jugoslaviji in končno strl tudi fašistično nasilje. Ljudstvo je doseglo zmago zato, ker je prvo vlogo v upor uigral delavski razred pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije. Po zmagi nad okupatorjem pa je za narode Jugoslavije napočila nova doba.

Jugoslovanski narodi so zmagovito stopili na pot v nove, boljše družbene odnose.

Za govorom predsednika tov. Košmelja je bojne patrolje in številne Kranjčane, ki so prisostvovali slovesnemu sprejemu, pozdravil tudi zastopnik JLA kapetan tov. Kozomara. Po njegovem govoru je bila pogostitev najzaslužnejših borcev kranjskega okraja.

### Veličastno slavie na Bledu

Jesenice, 22. julija

Potem, ko so odjeknili prvi streli in je letalo odvrlo padalca nad jezerom, so začeli včeraj prihajati na zborna mesta partizanske patrolje iz vseh predelov radovljiskega okraja.

Tovariš Cerar iz Kranja, ki je v višini 300 m skočil iz letala je lepo pristal v vodi in zaplaval k bližnjemu čolnu. Medtem pa se je okoli okrašenega tribuné pred blejsko »Kazino« zbralo več tisoč ljudi, kolikor jih Bled

že dolgo ni videl. Ob 19. uri pa so komandirji partizanskih patrolj z Jesenic, Bohinja, Gorij, Kroke, Zirovnice in drugih krajev (bilo je skupno osem patrolj), podali raport majorju JLA tovarišu Prezlju. Ta je nato raportiral predsedniku OO Zveze borcev tovarišu Bertonecju, ki je v slavnostnem govoru orisal zgodovinski pomen razvoja naše narodne revolucije in bodočega razvoja komun.

Veličastna proslava Dneva

vstaje na Bledu je bila zaključena z mogočno razsvetljavo jezera in ljudskim rajanjem. Na desetine raket je še pozno v noč razsvetljevalo jasno nebo in dajalo praznično razpoloženje. Vedno več ljudi, ki so se želeli priključiti splošnemu slavlju tega pomembnega dne slovenske zgodovine je prihajalo na Bled. Tekom današnjega dne pa bodo stari borci in aktivisti obiskali kraje in ljudi ter znanice iz narodnoosvobodilne vojne.

### Proslava na Primskovem

Tudi na Primskovem je pripravila »Svoboda« slavnostno akademijo v počastitev Dneva vstaje. Na proslavi, ki je bila dobro pripravljena, je sodeloval ženski pevski zbor, mladi tamburaši in folklorna skupina. Tudi nekaj recitacij je bilo.

V slavnostnem govoru pa je govornik poudaril pomen 22. julija za slovenski narod, ki je na ta dan dvignil svojo pest zoper okupatorja.



Panorama Kamnika s Kamniškimi planinami v ozadju

## 5 minut po telefonu

Razgovor s predsednikom moravske občine tov. Martinom Klopčičem

8. avgusta bodo v moravški občini praznovali občinski praznik. Na slovesnost se bodo občani pripravili navdse dostojno, saj so Moravčev s svojo okolico znani stari partizanski kraji. Predsednik nam je o delu občine povedal dosti zanimivega.

V naši občini je bilo požganih 90 hiš in gospodarskih poslopj. Požgane so bile vasi Hrastnik, Grmeče, Katarja, Javorščica, Sv. Trojica in Globočica. Poleg tega so bile same Moravčev šestkrat bombardirane in je bilo več kot polovico stavb porušenih. Zaradi tega je imela občina ogromno dela samo z obnavljanjem porušenih domov in poslopj. To je tudi vzrok, da še danes nimamo zadržnega doma in nobene dvorane. Ker pa je bilo prosvetno življenje pred vojno pri nas izredno živahno, saj smo imeli dve dvorani, pa je bilo po osvoboditvi kulturno izživljanje precej oteženo. Načrte za nov kulturni dom pa smo že dali v izdelavo, vprašanje je samo, če bomo imeli dovolj denarnih sredstev.

Občinski dom, ki je bil razdelan, je že obnovljen. Zadnja dela bodo dokončana do našega občinskega praznika. V tej stavbi so našli prostor vsi uradi in zborna ambulanta ter pošta. Na podstrešju smo dozidali sedem stanovanj za nameščence in učitelje. Sole bodo letos v glavnem vse obnovljene. Dela so končana v Moravčah in pri Sv. Trojici, dočim bomo letos dokončali obnovitev v Pečah in Vrhpolju.

Velike težave imamo z ureditvijo občinskih poti, ki jih imamo v oskrbi. Nič manj kot 28 kilometrov jih

je, vse pa so zelo slabe. Lani in letos smo regulirali pota v Soteski, Češnjici in v Zalogu. Primanjkuje nam sredstev za gramoz. Vaščani pa so pripravljene udarniško pomagati pri teh delih.

V letu 1953 in letos smo napeljali elektriko v dvanaest vasi. Sedaj pa elektrificiramo požgane vasi Katarja, Grmeče in Sv. Miklavž, kakor tudi Štebalj in Štorovje, ki sta hribovski vasi. Precej težko napreduje tudi gradnja okrajne ceste Gandrše-Tertija, ki povezuje Gorenjsko s Stajersko. Načrte izdeluje, OLO Ljubjana-okolica pa je obljubil večje investicije za ta dela. Z gradnjo bodo pričeli prihodnje leto.

Naša občina je izrazito agrarna in nimamo industrije. Edino podjetje je »Kremen«, kjer kopljejo pesek. Podjetje je bilo primitivno in je OLO dal 25 milijonov za mehanizacijo obrata. Sedaj bo podjetje lahko sprejelo tudi večje število delavcev.

V naši občini je padlo 140 borcev-domačinov. Zveza borcev jim bo maja prihodnjega leta odkrila spomenik, ki bo stal 1,5 milijona dinarjev. Spomenik izdeluje moravški rojak kipar Tine Kos.

Se to napišite, da bomo 8. avgusta praznovali občinski praznik, kamor vabimo vse stare partizane z Gorenjske in Stajerske, ki so kdajkoli hodili po naših krajih.

### S KRESOVANJEM SO ZAKLJUČILI SLAVNOST

Zvečer ob osmi uri je bilo na igrišču Korotana kresovanje. Po uvodnih besedah predsednika MO ZB tov. Peklaja je na sredini igrišča zagorel velik kres. Kranjčani pa so okoli njega skupaj z našo vojsko plesali Titovo kolo. S kresovanjem je bil predvečer Dneva vstaje zaključen.

### Dobrodošel!

Pred tremi dnevi je prispel na obisk v našo državo na povabilo maršala Tita Njegovo veličanstvo cesar Etiopije Haile Selassie I.

Ta obisk je posledica vse pristnejših odnosov med našimi dvema državama in našimi narodi, ki so se v zadnjih dvajsetih letih borili za enake cilje. Izbojevali so neodvisnost, ki je porok za napredek in lepšo prihodnost.

Visokemu gostu so pripravili v Beogradu navdse prirečen sprejem. Vse od letališča pa do dvorca na Dedinju, kjer visoki gost biva s svojim spremstvom, so ga pozdravljale množice Beograđanov in kmetov, ki so iz okoliških vasi prihitali, da bi pozdravili dragega gosta.

Haile Selassie se je po prihodu na letališče, kjer ga je dočakal predsednik republike blike tovariš Tito, in po poslanici jugoslovanskim narodom, podal s svojim spremstvom v dvorec na Dedinju. Zvečer pa mu je maršal Tito priredil intimno večerjo, kjer je bilo razen cesarja prisotno tudi njegovo spremstvo.

Etiopski cesar bo sedem dni gost v naši državi in v tem času si bo ogledal številne kulturne in gospodarske znamenitosti naše države, njemu v čast pa bo tudi parada kopnenih in mornariških sil naše ljudske armade.

Sodelovanje med Etiopije in Jugoslavijo, državama z različno družbeno ureditvijo, je prežeto z duhom medsebojnega razumevanja in vsestranskega sodelovanja, zato se tudi mi pridružujemo dobrodošlici voditelju Etiopije, ki manifestira prisrčne vezi med dvema geografsko oddaljenima, vendar po svojih stremiljenjih bližnjima državama.

## O gospodarskih in turističnih problemih

### Zavrnen predlog o spremembi obratovalnega časa v gospodarskih podjetjih - Ustanovitev Tkalnice Otoče

Na zasedanju obeh zborov OLO Radovljica, ki je bilo prejšnji teden, so obravnavali mnoga vprašanja precej obsežnega dnevnega reda, ki je obsegal za oba zbora 25 točk, za zbor proizvajalcev pa še točko več.

Ni dvoma, da je tako obsežen dnevni red enkratnega zasedanja utrudljiv, ker odborniki ne morejo z isto pozornostjo slediti in razpravljati tako številna gospodarska vprašanja. Razen tega pa so nekatere točke dnevnega reda le formalnega pomena.

Dejstvo je, da so z decentralizacijo našega družbenega življenja okrajni ljudski odbori dobili večje pristojnosti in pravice. Toda dosedanja praksa kaže, da bi nekatera formalna vprašanja lahko brez kršenja demokratičnosti in bojzani pred birokratizmom reševala posamezna tajništva OLO. Na ta način bi bilo delo obeh zborov manj obremenjeno z drobnarijami ter bi se odborniki lahko posvetili načelnemu reševanju posameznih problemov. Zato bo treba razmišljati o morebitnih spremembah oziroma dopolnitvah obstoječega Zakona o ljudskih odborih.

Skupno sejo obeh zborov, na kateri so razpravljali o odbornikih, ki naj bi sestavljali komisijo za potrditev delovnih mest po strokovni izobrazbi v tarifnih pravilnikih novo ustanovljenih podjetij, je vodil predsednik OLO tov. Milan Kristan.

Zasedanje sta nato odbora nadaljevala na ločenih sejah, kjer sta razen drugih obravnavala naslednja važna vprašanja.

Predlog o spremembah obratovalnega časa v gospodarskih podjetjih je okrajni zbor zavrnil kot nepripravljen in gospodarsko neutemeljen. Pri tem je potrebno paziti na posebnosti trgovske mreže v okraju z ozirom na njegove turistične potrebe. S področja turizma in gostinstva so sprejeli z malenkostnimi spremembami še Odlok o opravljanju gostinskih storitev izven poslovnih prostorov gostinskih podjetij in gostišč, Odlok o oddajanju opremljenih sob potnikom in turistom ter Odlok o oddajanju hrane abonentom v zasebnih gospodinjstvih.

Potrdili so sklep skupine državljanov o ustanovitvi Tkalnice Otoče kot industrijskega obrata. To je namreč prvi primer ne samo v okraju temveč tudi v republiki, ko skupina držav-

skih podjetij, katerim naj se predpišejo pavšalne dajatve, pa so bili odborniki mnenja, da se ta problem še natančneje prouči in reši obojestransko gospodarsko korist.

Odbornikom so bili naknadno predloženi v obravnavo še odloki o spremembi odloka o ureditvi gozdarske službe in pašnega sklada, o uvedbi okrajnih taks, o določitvi stopenj dopolnilne dohodnine od kmetijstva in o pripojitvi avtoprevoznikega podjetja »Kovinsko-električnemu« podjetju v Radovljici.

Nazadnje so odborniki sprejeli tudi Odlok o dopolnilnem proračunu za leto 1954.

Ze ob sprejemu družbenega načrta in proračuna za leto 1954 se je namreč ugotovilo, da bodo dohodki iz gospodarstva večji kot je bilo predvideno in sicer za 178 milijonov dinarjev. Sklenili so, da se od tega zneska 172 milijonov dinarjev uporabi za dograditev stanovanjskih blokov Zelezarne na Jesenicah, razen tega pa da dotacija PTT v višini 6 milijonov dinarjev za ureditev avtomatske telefonske mreže, kar bo v splošno korist radovljiskega okraja.

O določitvi obrtnih in gostin-

## Od 1. avgusta nove najemnine

### V stanovanjsko skupnost v Kranju bo prišlo 1100 stanovanj

Na torkovi seji ljudskega odbora mestne občine so največ razpravljali o odloku o kategorizaciji stanovanj, tarifi stanovanjskih najemnin in o delitvi stanovanjskih najemnin. To je bilo obenem najpomembnejše vprašanje tega zasedanja.

Na osnovi popisa je bilo ugotovljeno, da je v Kranju 1786 stavb s 3784 stanovanji s celotno stanovanjsko površino, ki znaša 221.303 m<sup>2</sup>.

Ljudski odbor, ki je pripravil na osnovi vseh teh podatkov spremembo prejšnjega odloka, je želel pri tem doseči predvsem dvoje: vzpostaviti pravično odmerjene najemnine, ki so bile dosedaj nepravilne, ker so stanovalci boljših stanovanj plačevali le malenkostno višje najemnine od onih v precej slabših in slabih stanovanjih, in

pridobiti s povišanjem najemnin čimveč sredstev za vzdrževanje stanovanjskega fonda, ki je že v zelo slabem stanju.

Brez ozira na to, da kategorije ne bodo imele nikakršnega vpliva na ceno stanovanja, so stanovanja z ozirom na število doseženih točk razvrščena v kategorije in sicer: od 100 do 110 točk v prvo kategorijo, od 86 do 99 v drugo, od 71 do 85 v tretjo, od 56 do 70 v četrto, od 41 do 55 v peto, od 26 do 40 v šesto in do 25 točk v sedmo kategorijo.

Se nekaj zanimivih podatkov je dalo popisovanje, ki ga je opravila začasna uprava stanovanjske skupnosti. V Kranju ni stanovanj prve kategorije, ki bi prišla v stanovanjsko skupnost. Od stanovanj v drugi kategoriji bo prišlo v stanovanjsko skupnost 67 stanovanj, iz tretje 332, iz četrte 661, iz pete 856,

iz šeste 980 in iz sedme 241 stanovanj.

Dosedaj so prebivalci Kranja plačevali za 1 m<sup>2</sup> stanovanjske površine povprečno 9,3 dinarja, medtem ko se bo od 1. avgusta dalje plačevalo povprečno 14,1 dinarja za m<sup>2</sup>. Dosedanja povprečna najemнина za stanovanje je znašala 460 dinarjev, nova najemнина pa bo v višini 750 dinarjev.

Nova najemнина se bo izračunavala tako, da se bo pomnožilo število točk s številom m<sup>2</sup> in končno s koeficientom, ki znaša za prvi okoliš 0,27, za drugi 0,25 in tretji 0,23.

Skladno z novo Uredbo o upravljanju stanovanjskih hiš bodo na področju LOMO Kranj v hišah splošno ljudskega premoženja in tistih, ki bodo spadale v stanovanjsko skupnost, volitve hišnih svetov in sicer v razdobju od 1. do 30. septembra

(Nadaljevanje na 2. str.)

### Iz vsebine

Zunanjepolitični feljton

\*

PRAZNIK LJUDSKE VSTAJE V KAMNIKU

\*

Prvi občinski praznik v Radovljici

\*

Tretja nagradna križanka

\*

ZABAVNA STRAN

\*

O štednji šolske mladine

Po katastrofalnih poplavih v Avstriji in na Madžarskem, so priče reke počasi upadali in se vračajo v svoje struge. Vendar na Madžarskem nevarnost povodnji še ni končana, kajti Donava še vedno narašča in je oblast morala izprazniti že nekaj vasi. Obstoji nevarnost, da bo Donava kljub maksimalnemu vodostaju še narasla.

SPORAZUM S FINSKO

Tass poroča, da so preteklo nedeljo v Moskvi podpisali sovjetsko-finski sporazum o blagovnem prometu do leta 1960. Izvoz v Finsko bo v letu 1960 dosegel 495.000.000 rubljev.

ARETACIJE V GOI

Portugalske oblasti v Goi (portugalska posest v Indiji) so v zadnjih dnevih aretirale več uglednih meščanov. Poročajo, da portugalska policija izvaja številne racije in zato prebivalci Goe po šesti uri zvečer ne zapuščajo več svojih domov.

MOST NA TURSKO-GRŠKI MEJI

Grški minister za javna dela Karamanis je izjavil, da bodo avgusta pričeli graditi most čez reko Evros na grško-turški meji. Most bo dolg 700 metrov in bo povezoval obe državi. To bo eden največjih mostov na Balkanu in je Grčija zanj prispevala okoli 10 milijonov novih drahem, t. j. nad 300.000 dolarjev.

VODJA REPUBLIKANSKE VEČINE ZAHTEVA

Vodja republikanske večine v ameriški senatu Knowland je sinoči predlagal, naj bi od SZ in Kitajske zahtevali, naj privolita v svobodne volitve v Nemčiji in na Koreji, če jih zahtevata v Vietnamu. Senator je mnenja, da bi bilo treba volitve izvesti v Nemčiji, na Koreji in v Vietnamu pod nadzorstvom OZN, ko bo ta organizacija ugotovila, da so izpolnjeni pogoji, da bodo volilci svobodno izrazili svojo voljo.

RUSI ZAHTEVAJO ZAPLENJENO LADJO

Sovjeti so poslali ameriški vladi noto, v kateri protestirajo proti zaplenitvi ladje »Tuapse« pri Formozi in zahtevajo njeno vrnitev. Preje so Sovjeti za zaplenbo obdolžili kuomintanske oblasti, sedaj pa zahtevajo izročitev od ameriških, ker smatrajo, da so vode okoli Formoze pod ameriškim nadzorstvom.

ZRTVE VOJNE V INDOKINI

Po uradnih podatkih Francije je doslej v Indokini padlo 92.000 francoskih vojakov. Od tega števila je samo 19.000 padlih iz Francije. Največje izgube so imele indokitajske enote in sicer 43.000 mrtvih. Francoske kolonialne enote in Tujska legija pa imajo 30.000 mrtvih. Od decembra 1946 je Francija porabila za vojno v Indokini skoraj tri milijarde frankov.

# Nove stanovanjske najemnine

1 milijon za pripravljajna dela za most čez Kokro

(Nadaljevanje s 1. strani)

letos. Kasneje pa bodo še izvolili svet stanovanjske skupnosti.

Nove najemnine bodo pravične urejene kot dosedanje. S povišanimi najemninami pa bo LOMO dobil tudi nekaj več sredstev za vzdrževanje hiš, katere sicer tudi še sedaj ne bodo zadostovala velikim potrebam.

Razen tega so odborniki razpravljali še o potrebi izgradnje mostu čez Kokro, saj je na levem bregu Kokre več kot 4000

prebivalcev, ki vsak dan vsaj enkrat pridejo v Kranj. Zato so odborniki odobrili uporabo 1 milijona dinarjev iz investicijskih sredstev za pripravljajna dela, raziskovanje tal in izdelavo načrtov. Tudi turističnemu društvu so izglasovali kratkoročno posojilo za dokončanje gostišča na Smarjetni gori, ki bo dograjeno v zmanjšanem obsegu kot je bilo predvideno.

Odborniki so tudi slišali poročilo sveta za gospodarstvo o stanju prometa na Jelenovem klancu. Ker je sedanje stanje zaradi prepovedi prometa z vo-

zovi po Jelenovem klancu in njegovi preusmeritvi na Staro cesto nevzdržno, so sklenili v začetku avgusta ponovno sklicati komisijo, ki bo uredila to pereče cestno-prometno vprašanje vse do tedaj, dokler se pač ne bo dalo v skladu z razpoložljivimi sredstvi najti ustreznje rešitve.

## Kako so praznovali v Šenčurju

Na predvečer občinskega praznika, 17. julija, je bila svečana seja ObLO Šenčur, na kateri je govoril o pomenu tega praznika tovariš Janez Mlakar. Sejo bi lahko pripravili še bolje in udeležiti bi se je morali vsaj vsi odborniki. Takim svečanostim bo treba v bodoče posvetiti več pozornosti. Isti večer so na hiši Janeza Pipana odkrili spominsko ploščo. V tej hiši so bila namreč pogosta posvetovanja komunistov in članov OF že pred vojno, zlasti pa v letu 1941. Decembra 1941. leta in bil tam sprejet sklep o ustanovitvi Kokrške čete, ki je bila še isti mesec osnovana na Krkvavcu. V pretežni večini so jo sestavljali na začetku prav borci iz Senčurske občine. 8. marca 1942 je okupator omenjeno hišo zažgal. V njej sta zgorela mati in sin, očeta pa so isti večer zajeli ranjenega pri sosedu in ga nato ustrelili v Begunjah.

Tudi nedeljsko praznovanje je lepo potekalo. Svečanega zborovanja z bogatim kulturno-umetniškim spredom se je udeležil tudi tovariš Vinko Hafnar, predsednik Okr. odbora SZ in pa tovariš Martin Košir, sekretar OO ZB. O pomenu praznika je govoril tajnik obč. odbora ZB Senčur tov. Pavel Drakšlar, v imenu okraja in mesta Kranja pa je svečanost pozdravil tov. Hafnar.

Proslava je bila kljub nekaterim pomanjkljivostim letos uspešna. To dokazujeja njen obširen in vsestranski program, pa tudi velika udeležba prebivalstva na vseh prireditvah.

## Bogat spored Medvoškega tedna

Delovni ljudje občine so sklenili, da bodo 14. julija praznovali občinski praznik. Obenem pa je slavilo telesnovzgojno društvo 35-letnico svojega obstoja. Tako je bilo v Medvodah v dneh od 10.—18. julija več prireditev, ki so jih pripravili bodisi telovadci in športniki ali kulturni delavci »Svobode«. Vse prireditve so bile zelo dobro obiskane.

»Medvodski teden« je otvoril predsednik ObLO tov. Fr. Mravlja, ki je v kratkem govoru orisal pomen in tudi vzroke, da so prav 14. julij izbrali za občinski praznik. Predsednik telesnovzgojnega društva »Partizan« tov. Novljan pa je pozdravil v imenu telovadnega društva vse navzoče.

Po otvoritvi »Medvoškega tedna« se je začela akademija TVD »Partizana«. Lahko rečemo, da ni še nobena telovadna prireditev v Medvodah doživela takega aplavza. Posebno so ugajale pionirke in člani. Prve s prostimi vajami, drugi pa v vajah na orodju.

Drugi dan je bilo na sporedu streljanje med sindikalnimi podružnicami. Zmagalo je moštvo »Colorja«. Atletsko tekmovalstvo je dalo nekaj dobrih rezultatov. Isti dan je bila tudi otvorjena gospodarska razstava, ki je prikazala izdelke vseh pomembnejših tovarn in podjetij.

Popoldne so na Zbiljskem jezeru tekmovali s čolni. Zvečer pa je v Zadržnem domu DPD »Svoboda« priredilo vokalno-instrumentalni koncert.

Na odbojškem turnirju je zmagalo moštvo Sk. Loke pred Sentvidom, Partizanom iz Medvod in Smednikom.

Otvoritvi pristanišča na Zbiljskem jezeru je prisostvovalo veliko ljudi, ki so zvečer na jezeru poslušali promenaadni koncert.

Odkrili so spomenik padlim borcem v Pirničah in obdarili partizanske sirote, kar je vsekakor zelo lepo.

Veliko pozornost so vzbudili tudi »manevri«, kakor so ljudje imenovali borbene akcije, ki so jih izvajali pripadniki Zveze borcev, UROJ, predvoj. vzgoje in enot JLA.

Poleg teh prireditev pa je »Svoboda« priredila še dramsko

igro »Raztrganci«, ki je bila zelo dobro obiskana.

Na košarkaškem turnirju je sodelovalo 6 ekip in sicer: Litijska, Zagorje, Ilirija Ljubljana, »Partizan« iz Domžal in domača ekipa. Zmagala je ekipa domačinov, ki je porazila vse svoje nasprotnike. Druga je Ljubljana, tretji »Proletarec« iz Zagorja itd. Zasluga za zmago pripada deloma tudi občinstvu, ki je bodrilo svoje igralce in jim olajšalo zmago.

V nedeljo popoldne je bil nastop PLZ, popoldne pa je razvilo TVD »Partizan« svoj prapor, nakar je sledil velik telovadni nastop, ki so ga še pozdravili gostje iz Ljubljane in Domžal.

Janez Čuček

## Razstava na Jesenicah

Poleg številnih kulturnih, fizikalnih in športnih prireditev v počastitev jeseniškega praznika, ki bo 1. avgusta, bodo Jeseničani praznovali spomin na prvo obojeno vstajo tudi z veliko razstavo, ki jo pripravljajo v prostorih Metalurške ind. šole. Pripravljajo jo Železarna Jesenice ob pomoči političnih in množičnih organizacij. Razstava bo prikazala delo jeseniških plavzarjev, martinjarjev, valjavcev itd.

## Po gostovanju Slovenske filharmonije na Jesenicah

O Slovenski filharmoniji, ki je z gostovanjem na Jesenicah dne 14. t. m. zaključila letošnje sezono, smo poročali že v zadnji številki našega tednika. Gostovanje je bilo za Jeseničane izreden kulturni užitek, ki zasluži še nekaj vrstic. Poleg večernega koncerta v Fizikurnem domu, ki je bil v počastitev 85-letnice ustanovitve Železarne Jesenice, so priredili gostje tudi popoldanski koncert pred bolnico na Plavžu in ob zaključku sezone nudili izreden užitek tako železarjem kakor tudi bolnikom jeseniške bolnice. Popoldanskemu koncertu je prisostvovalo poleg lažjih bolnikov tudi upravno in zdravniško o-

sebe s primarijem dr. Brandsteterjem na čelu. Malo drugače je pa bilo na večernem koncertu v Fizikurnem domu. Ker je bil vsotek brezplačen, bi mero- dajni kaj lahko poskrbeli za polno zasedbo. Pa to še ni vse. Koncert je bil v okviru prireditev v počastitev 85-letnice železarne in 1. občinskega praznika. Nemalo čudno pa je dejstvo, da na nastopu ni bilo niti predstavnikov Železarne niti predstavnikov LOMO in množičnih organizacij. Koncert naše najvišje glasbene ustanove bi pač zaslužil več pozornosti in to toliko bolj, ker je bil uvodna prireditev v počastitev velikega praznika delavskih Jesenic.

berlinske konference o Evropi sklep o sklicanju ženevske konference o Aziji. Pesimisti v Ameriki in Evropi so prerokovali, da utegne biti edini sklep ženevske konference ta, da skličejo novo konferenco o Evropi. Zeneva je vendarle dosegla več.

Ni sicer rešila korejskega vprašanja. V Koreji ostane vse pri starem. Tudi indokitajski problem ni dokončno rešen, je pa vsaj dosežen sporazum o premirju, Vietnam bodo po 17. vzporedniku razdelili v dve ozemljih. Severno bo pod kontrolo vlade »Demokratske republike Vietnam, t. j. Ho Si Minha, južno pa bo ostalo pod Bao Dajem. Ostali dve indokitajski državi, Laos in Kambodža bosta nevtralizirani, kar pomeni, da ju bodo zapustile tako vietnamske, kakor tudi francoske čete. Premirje in ponovno razvrstitev oboježenih sil bo kontrolirala nevtralna komisija, ki jo bodo sestavljali zastopniki Indije, Kanade in Poljske. 1956. leta bodo v vsem Vietnamu svobodne splošne volitve. Večstransko deklaracijo z vsemi temi določbami so podpisale države — udeleženske ženevske konference z izjemo ZDA, ki so izjavile, da se vsemu navkljub le strinjajo s tem sporazumom. S tem so se končno zadovoljili tudi Sovjeti in Kitajci. Mimo tega so zahodni udeleženci konference privo-

## Jeseniški trg pa tak . . .

Jeseničani predobro vedo, da je sadje važen prehranski proizvod tako zaradi svoje kalorične vrednosti, kakor zaradi mnogih zaščitnih snovi in to predvsem vitaminov, organske kisline in mineralne soli, ki jih vsebuje. Danes, ko so vsi živilski trgi s sadjem že lepo založeni, je na jeseniškem trgu največje povpraševanje po sadju. Zakaj?

Prodaja ga samo ena stojnica, t. j. »Sadje-zelenjava«, ki ga pripelje dnevno na trg nekaj gajbic, kar pa v primeri s povpraševanjem ne pomeni nič. Jeseniške gospodinjice morajo torej sedaj, ko je sadja že dovolj, stati v dolgih vrstah ter ure in ure čakati na pol kilograma ali kilogram sadja, ki si ga otroci tako zelo žele. Upravičeno se sprašujejo, zakaj na trgu ni več stojnic s sadjem? Zakaj sta dve različni baraki stalno zaprti, dočim sta nekoč prodajali sadje in zelenjavo? Zakaj so glavno poslovalnico »Kašta«, ki se vse bolj uveljavlja, skoraj postavila na živilskem trgu stojnico s potrebnim sadjem, ali pa prevzela eno primernih in zaprtih barak na trgu in nudila gospodinjicam izbiro sadja v dovoljni meri. Mišljenja smo, da bo konkurenca izboljšala tudi sedanje prodajo sadja v stojnici »Sadje zelenjava«.

Gospodinja

## V našem družbenem redu je tudi za cerkev mesto

Pokrajinski odbor CMD za Gorenjsko je imel pretekli četrtek v Kranju svoj občni zbor, združen s proslavo Dneva vstaje slovenskega naroda. Poleg številnih duhovnikov z Gorenjske, so se slavja udeležili tudi predstavniki GO CMD Anton Ravšelj, zastopnik Bele Krajine in zastopnik oddelka za prosveto pri OO SZDL Kranj.

Zborovanje je otvoril predsednik pokrajinskega odbora CMD France Sekovanič, ki je govoril o uspehih društva in o dobrem sodelovanju z državo. Zastopnik CMD iz Bele Krajine, kjer je tekla zibelka naše ljudske oblasti, je govoril o letošnji proslavi 10-letnice prvega zasedanja SNOS in poudaril, da so duhovniki Dolenjske in Primorske pripravljali odlično čuvati pridobitve NOB. Drugi govorniki so se dotaknili še trpljenja slovenskega ljudstva med vojno in ljudi, ki so prvi organizirali vstajo v juliju 1941. leta.

Žoze Vovk je v svojem govoru o petletnici ustanovitve CMD poudaril, da tisti, ki so v novi dobi prerokovali mučeništvo, ga niso pričakali, nasprotno, stanje kakršno je danes, kaže, da najde v socialističnem redu tudi Cerkev in religija svoje mesto in je še celo močno zaščitena.

S tehničnimi poročili in v volitvah novega odbora, je bilo slovesno zborovanje članov CMD zaključeno.

Ta občni zbor dokazuje, kako koristno je sodelovanje katoliških duhovnikov z ljudsko obla-

stjo in da je to sodelovanje vedno večje. Istočasno pa izpodbija klevetanje, ki gre na račun oblasti in društva, tako od nekaterih ljudi pri nas, posebno pa v inozemstvu.

## Gospodarska razstava na Bledu

Prav lepo urejena in po razstavljenih proizvodih številnih podjetij iz vse domovine, bogata gospodarska razstava na Bledu, je nedvomno pomembna gospodarska ustanova v naši republiki. Kajti ni ga tujca in izletnika, ki tudi le mimogrede obišče Bled, da si je ne bi ogledal.

Odkar je razstava odprta, je je obiskalo že 16.000 ljudi, od katerih je 65 do 70% tujcev. V knjigi vtisov so pohvale v najrazličnejših jezikih. Vsi so zadovoljni z razstavo in prav posebno nad njeno okusno ureditvijo.

Z razstave gre marsikateri obiskovalec, ko dobi natančnejša pojasnila o podjetju ali tovarni, za katere proizvode se zanimata tudi do same tovarne ali podjetja in tam zaključijo trgovski posel.

Razstava, katero vodi podjetje Bled-Commerce, bo nedvomno mnogo pripomogla k povečanju naše blagovne izmenjave z inozemstvom.

## Naš zunanje-politični komentar

# Hladna vojna je za nami

Dolgo se je vlekla »azijska konferenca« v Zenevi. Cele mesece so se sestajali zunanji ministri, njihovi pomočniki in pomočnikov pomočniki, zdaj v vili tega, zdaj onega prirojalca usode narodov. Razbijali so konferenco in se spet sešili, Američani niso hoteli sedeti za isto mizo s Kitajci in so zategadelj izumili mizo v obliki črke U in s tremi vrstami sedežev. Zapuščali so mesto ob jezeru in se spet vračali, časopisom so zdaj govorili, da s konferenco ne bo nič, zdaj spet, da ni izgubiti upanja. Med seboj so se napadali na tiskovnih konferencah in si spet prijazno segali v roke. In ves čas je bilo videti, da se niti za korak niso pomaknili naprej od začetnega položaja.

Res se niso. Zenevska konferenca je bila dolge mesece tako brezplodna, da se je naveličal celo lastnik vile, v kateri se je nastanila osrednja osebnost konference, britanski zunanji minister Sir Anthony Eden, in visokemu najemniku odpovedal stanovanje, kljub prav tako visokim zneskom, ki jih je prejemal za to, da se je odpove-

dal kopanju v lastni kadi.

In vendar smo že pred dobrim mesecem v članku »Med Dien Bien Fujem in Zenevo« izrazili prepričanje, da ženevska konferenca ne bo brez vsakih rezultatov, namreč, da bo rešila vsaj indokitajski problem. Izid, ki so ga v Zenevi dosegli v torek zvečer, je predvidevanje potrdilo. Tudi način rešitve je tak, kakor smo ga pričakovali.

Da je bil tak potek najverjetnejši, kaže sam položaj in medsebojni odnos velikih udeležencev:

Od evropskih držav je Velika Britanija zavzela vlogo velikega posrednika, vlogo, ki najbolje ustreza mnemu današnji moči, interesom in jugovzhodni Aziji in sploh potrebi po »sprostitvi živcev«. Po zaslugi je to vlogo odigrala sijajno in dvignila ugled britanske diplomacije. Teško je reči, kateri od naslednjih dveh državnikov bo veljal kot »junak« konference — Eden ali Pierre Mendès-France.

Slednji, predsednik »zadnje francoske vlade in iniciator bivših ostrih, radikal-socialističnih napadov na demokrščanske ekonomske politike, je vsakakor dal

močan impulz ženevske konference v trenutku, ko je bilo vse videti docela brezupno. Ko je ob nastopu vlade izjavil, da se bo potrudil, doseči sporazum o prenehanju vojne v Indokini do 20. julija opolnoči, ali pa bo odstopil, je postalo jasno, da je na francoski strani nastopil nov moment. Pojavila se je nova sila, ki je svetu pokazala, da si absolutno želi prekinitve ognja in da se v tem stremljenju ne bo pustila ovirati od bojevitejšega zahodnega partnerja. Odziv, na katerega je ta pobuda naletela tudi v lastni deželi, je izrazil dejstvo, da francosko javno mnenje gleda na kritični položaj tretje republike z realističnimi očmi. Čeprav na prvi pogled kapitulantska, je takšna orientacija Francije pozitivna, saj je trezno spregledala stvarne možnosti.

Tako se je zahodna Evropa pokazala sorazmerno zelo samostojna v odnosu do njenega ameriškega zveznika. Bili so trenutki, ko je kazalo, da je odšla tako daleč, da je že kar onemogočila nadaljnjo navzočnost Dullesa in Bedella Smitha in s tem minirala splošni uspeh kon-

ference. Dejansko ni bilo tako. Prav to evropsko stališče je omogočilo sporazum kakršen je. Prislilo je ameriškega delegata, da se je vrnil, ker bi sicer nasprotni tabor, Sovjetska zveza in Kitajska, lahko trdil, da je sporazum z Evropo lahko dosežen, če tega ne ovirajo ZDA, ki so »torej glavni povzročitelj sporov«.

Tudi Sovjetska zveza ni mogla ostvariti svojih maksimalnih pretenzij. Če Molotov ob odhodu v Zenevo ni bil pripravljen na popuščanje, je do tega vendarle moralo priti spricho dokaj jasno izraženih kitajskih želja po premirju v Indokini. Tudi to pot se je pokazalo, da Kitajska ni poslušen satelit, temveč temeljito enakovreden soigralec.

Razen ostalih razlogov, ki jim ni mesta v tako kratkem članku, tudi že navedena stališča posameznih velesil, medsebojno prepletanje njihovih koristi in medsebojno dejstvovanje njihovih moči sili mednarodno dogajanje na drugačen tir. Razvrščanje svetovnih sil v dva sovražna bloka je doseglo končno mero. Porodila je potrebo po postopkih, ki se jih v začetku ni nameravalo poslužiti, — potrebo po pogajanjih, razgovorih in postopnem mirnem reševanju spornih vprašanj.

Zaradi nepopustljivosti Sovjetske zveze je bil edini plod

lili v ameriško zamisel o varnostnem paktu jugovzhodnega Pacifika, v katerega pa ne bodo vključene indokitajske dežele.

Kot je bilo pričakovati, je v Zenevi Molotov predlagal, naj bi se še letos štiri velesile vnovič sestale k razpravi o evropskih vprašanjih, torej k pogajanjem o Nemčiji, nemara v Stockholm ali v Berlinu. Če Rusiji to ni potrebno zaradi ničesar drugega, ji to narekuje želja, da bi za vsako ceno preprečila ureditve pogodbe o Evropski obrambni skupnosti, oboježen zvezi Nemčije in ostvaritev bonnskih sporazumov.

Kaj bo prinesla morebitna nova konferenca o Evropi, pa ni mogoče predvidevati. Pričakovati ni vsekakor nič pretiranega, saj se tudi nad izidom ženevske konference ne moremo navduševati. Ta mednarodni sestanek velesil je spet pri živih telesu presegal na dvoje živ in za življenje sposoben narod in ga niti ni vprašal za mnenje.

Kljub temu je ženevska konferenca jasno izpričala, da je mednarodna politika stopila v novo fazo. Hladna vojna je za nami. Na njeno mesto se vztrajno vsiljuje pogajanja in sporazumevanja, — sporazumevanje nenačelno in često krivično, in a je vendar sporazumevanje in več vojna.

# Na 27. julij 1941 se bodo Kamničani vedno s ponosom spominjali

## Misli ob kamniškem prazniku

S težkim srcem, a s ponosom, se spominjamo naših bratov in sestra, ki so v dolgotrajni osvobodilni vojni žrtvovali svoja mlada življenja za našo zmago. To je bil boj svobodoljubnega ljudstva, ki noče hlapčevati, ki si hoče samo krojiti svojo usodo. To je bil boj za boljše življenje, boj za socialno osvoboditev in gospodarski napredek, boj za neoviran kulturni razvoj.

Naš mali narod ima slavno zgodovino. V poldrugem tisočletju se je moral boriti z neštevitimi zatiralci, pa čeprav so ga tu in tam opeharili za kos domače zemlje, si je vendar priboril svobodo. V naši zgodovini je zapisana bogata kulturna dediščina, na katero smo lahko ponosni.

Tudi Kamnik je k temu dodal svoj delež. Se proti koncu 14. stoletja je mesto dobilo prvo šolo. Pomemben prispevek slovenski kulturi so doprinesli številni pisatelji in pesniki, med njimi Jurij Japelj, Anton Medved, Rudolf Maister, Radivoj Peterlin-Petruška, upodabljalci in gledališki umetniki in tudi gospodarstveniki.

V gospodarskem in turističnem pogledu pomembno mesto Kamnik vse do novih časov ni dobilo srednje šole. Pred vojno sta bili sicer dve, — frančiškanska gimnazija (interna) in dekliška meščanska šola v mekinjskem samostanu. Mnoga dekleta so lahko posejala meščansko šolo, vsa moška mladina pa je ostala ali brez upanja na srednješolske študije ali pa je morala obiskovati oddaljene ljubljanske šole.

Razmere, ki niso bile ugodne, so se popolnoma spremenile z našo nacionalno in socialno osvoboditvijo. Ljudstvo zahteva šole, terja pa jih tudi naš čas, saj ni moderne tehnike brez šolanih ljudi, pa naj gre tudi samo za delavsko izobrazbo. Tako je Kamnik dobil po osvoboditvi gimnazijo, ki ima zdaj preko 700 dijakov v 24 oddelkih in katero sta zapustila že dva razreda maturantov. Večina njih se je vpisala na ljubljanske visoke šole.

Število dijakov raste iz leta v leto. V prvih povojnih letih so bile v enem poslopju tri šole — gimnazija, osnovna in vaješka šola, zdaj pa je poslopje pretesno že samo gimnaziji in tudi osnovna šola je v drugi zgradbi s prostori v zadregi. Brez dvoma bo ljudska oblast znala rešiti tudi to in dala naši mladini še eno novo šolsko zgradbo.

Mladina pa se udejstvuje tudi na drugih področjih. Aktivno dela v mladinski organizaciji, v gimnazijskem mladinskem klubu, v TVD »Partizan«, v sindikalnem športnem društvu, v DPD »Solidarnost«, v mladinskem in pionirskem pevskem zboru, šahovskem društvu, v ljudski tehniki, pri gasilcih in še kje, kjer kipi nje svobodno življenje. To nam je prinesel naš čas in v tem se nam ohranja nesmrtni spomin na vse one, ki so pričeli vstajo v kamniški občini in ki so jo razplamteli do njene zmage.

Naj živi spomin na slavne dni NOB z zavestjo, da si sami kujemo svojo bodočnost!

L. A.

Ob prazniku ljudske vstaje  
Kamnika - 27. juliju  
čestita vsem Kamničanom  
Uredništvo in uprava »Glasu Gorenjske«

Ob občinskem prazniku **27. juliju**  
se poklanjamo spominu prvih  
žrtv za svobodo in pošiljamo  
borbene pozdrave vsem delov-  
nim ljudem in delovnim ko-  
lektivom mesta Kamnika

Delovni kolektiv  
tovarne upognjenega pohištva  
**„STOL“ - Kamnik**

Delovni kolektiv podjetja

**„SVILANIT“**

Kamnik

ČESTITA PREBIVALCEM  
KAMNIŠKE OBČINE  
K NJIHOVEMU REVOLUCIO-  
NARNEMU PRAZNIKU  
27. JULIJU  
IN JIM ŽELI SE VELIKO  
USPEHOV PRI NAPORIH ZA  
OSTVARITEV SOCIALIZMA

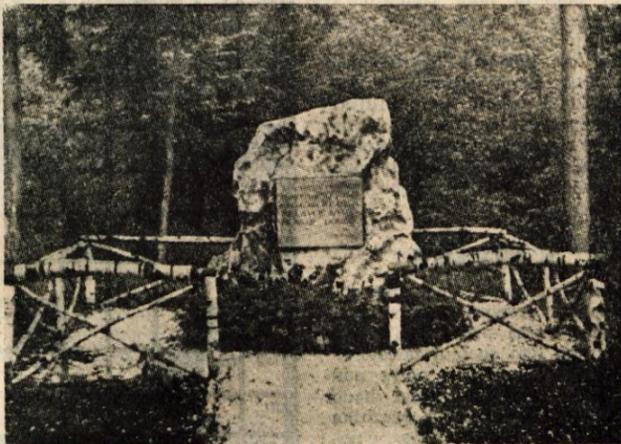
## Dan vstaje v Kamniku

Prebivalci mestne obč. Kamnik bodo letos že drugič s ponosom proslavili svoj borbeni občinski praznik 27. julij.

Na ta dan 1941. leta so se Kamničani z orožjem v roki uprli okupatorju in njegovim pomagačem. Pod vodstvom tova-

Druge skupine pa so medtem podirale brzozjavne drogove, razdirale železniško progo in podobno. Ena od njih je napadla nemškega policista, ki je z motorjem pridrvel mimo, vendar mu je uspelo uiti nazaj v Kamnik. Tisto noč so bile vse kam-

Ostale skupine so po opravljenih akcijah nemoteno krenile na zborna mesta na Kratni, kjer sta jih čakala tov. Tomo Brejc in Marijan Dermastja. Kljub izdajstvu je njihova prva akcija dobro uspela. Tem partizanom so se pridruževali vedno novi borci. Iz njih je zrasel udarni kamniški bataljon, ki je bil strah in trepet okupatorju in njegovim hlapcem.



Spomenik skojevca Antonu Miklavčiču in Dominiku Mlakarju, ki sta v boju proti okupatorju prva darovala življenji za svobodo

rišev Toma Brejca in Marijana Dermastje so se na udar temeljito pripravili. Policijska ura jih pri delu ni ovirala. V svetli poletni noči so se zbrali delavci in kmetje in pogumno izvedli prvo akcijo v kamniškem okolišju. Razdelili so se v več skupin. Vsaka od njih je imela svojo nalogo, ki jo je hotela opraviti za vsako ceno. Komendant kamniške čete je bil tedaj tovariš Dermastja, komisar pa tovariš Šturm.

Na Duplici je tamkajšnja skupina zažgala most čez Kamniško Bistrico. Po gorivo so se uporniki vtihotapili v tovarno »Stol«. Ker z ognjem nso dosegli zaželenega uspeha, so se lotili mostu kar z žago in ga na ta način porušili. Po temeljito opravljeni akciji so se umaknili v gozdove.

niške ulice popisane s pozivi na boj.

Tudi izdajalec je bil tedaj že na delu. Na Perovem onkraj Bistrice sta v boju s policijsko zasedo junaško padla skojevca Anton Miklavčič in Dominik Mlakar. Ranjen in ujet pa je bil tovariš Gerlovič, ki so ga potem odpeljali v bolnišnico na Golnik. S pomočjo bolniškega osebja se mu je kasneje posrečilo pobegniti k svojim tovarišem v gorenjske gozdove, a svobode ni dočakal.

V isti noči so bili še pred začetkom akcije ujeti tudi tovariši Jeglič, Kolarič in Exler. Čez nekaj tednov so jih po zverinskem mučenju ustrelili v Begunjah.

DELOVNI KOLEKTIV

### TOVARNE USNJA KAMNIK

POZDRAVLJA OB 27. JULIJU —  
DNEVU VSTAJE MESTA KAMNIKA  
VSE DELOVNE LJUDI  
KAMNIŠKE OBČINE Z ŽELJO,  
DA NA SVETLIH TRADICIJAH NOV  
SE NAPREJ  
USTVARJAJO LEPSO BODOČNOST

Gospodarska kriza okoli 1934. in 1935. leta tudi delavcem v Tovarni upognjenega pohištva na Duplici pri Kamniku ni prizanesla. Lastnik ing. Remec si je nameraval pomagati iz težkega finančnega položaja, v katerega je zašel deloma po lastni krivdi, s tem, da je hotel znižati plače delavcem kar za 50%.

Protj temu nehumanemu ukrepu pa je enotno nastopil ves delovni kolektiv. 1. maja 1934. leta so delavci in delavke Tovarne upognjenega pohištva na Duplici proglasili štrajk, ki je trajal celih 6 tednov. Težko je bilo takrat zanje in za njihove družine. V tovarni so vsem stavkujočim grozili z odpovedjo, a delavci so vseeno vztrajali pri svojih pravičnih zahtevah. V boju za pravico niso bili sami. Vseskozi so jim stali ob strani zavedni kamniški trgovci in okoliški kmetje. Pomagali so delavcem in njihovim družinam, da so lažje preživeli krizo, ki je nastopila. Kljub težkim razmeram uporni proletarci niso zapustili tovarne. Neprenehoma so jo čuvali njihove straže, da ne bi kdo nepoklicanih prestopil njenih vrat.

Inženir Remec je hotel na vsak način zlomiti njihovo uporno voljo. Poslal je na Stajersko po novo delovno silo. Njegov odposlanec je iskal delavce kar po podjetjih. Prepričeval jih je, da v njegovi tovarni povišujejo plače, ni pa povedal, da delavci stankajo, ker s 50% plačo ne morejo živeti. Z lažnimi obljubami je delavce res pridobil. Verjeli so, da na Duplici pove-

## Težko je bilo . . .

čujejo tovarno in se jim obeta dober zaslužek. Odšli so z njim.

Ko jih je obratovodja po prihodu na Duplico pripeljal na delo, so jih nenadoma obkolili stavkujoči delavci, ker so mislili, da jim hočejo ukrasti zaslužek. Tedaj šele so novi delavci spoznali vso resnico. V tovarni iz solidarnosti do svojih tovarišev niso ostali in Remec jim je moral plačati vožnjo za povratek. Mnogo jih je kljub takojšnji vrnitvi ostalo brez dela, ker jih podjetja niso hotela sprejeti

nazaj. Veliko obetajoče obljube so jih spravile ob zaslužek.

Tako je poizkus ing. Remca propadel in po šestih tednih so vendarle zmagali delavci in stroji so ponovno zabrneli. Lastnik tovarne pa se je takoj manjševal za neuspeh. Odpovedal je službo Rajku Grudnu, zavednemu delavcu iz Nabrežine, ki je bil glavni organizator štrajka. Ko so ostali delavci to zvedeli, so poslali k ing. Remcu nekaj svojih zaupnikov. Ti so mu sporočili, da bo ob dvanajstih pri-



Člani delavskega prosvetnega društva »Planinka« na Duplici, ki so ga ustanovili 1936. leta. V sredini je pevovodja Franc Vidmar-Ciber. Bil je prvi talec, ki je padel v kamniškem okolišju. V NOB je sodelovalo 11 pevcev, 5 jih je izgubilo življenje, v tovarni »Stol« pa je še vedno zaposlenih 8

Ljudski odbor  
mestne občine

Kamnik

pošilja ob 27. juliju — prazniku vstaje ljudstva, borbenih čestitke vsem svojim občanom in jim želi, da čim lepše proslavijo spomin na prve dneve upora.

## Velik gospodarski razvoj

Kamnik ima danes 6000 prebivalcev, vsa občina pa jih šteje okoli 9000. Do leta 1952 je bilo mesto sedež okraja Kamnik, po združitvi z okrajem Ljubljana-okolica pa je Kamnik dobil z zakonom o ljudskih odborih mest in mestnih občin svoje posebne pravice, ki mu v novih pogojih omogočajo vsestranski politični, gospodarski in kulturni razvoj.

V mestu je skoncentrirana — kemična, kovinsko-predelovalna, lesna, živilska, usnjarska in tekstilna industrija. V občini je zelo razvito tudi obrtništvo. Pretežni del prebivalstva živi od dela v industriji, obrti, trgovini in gostinstvu. Ostalo prebivalstvo pa se ukvarja z živinorejo, poljedelstvom in sadjarstvom.

LOMO Kamnik se zelo trudi, da bi občina vsestransko napredovala. Denarna sredstva, ki jih imajo na razpolago, skušajo kar najkoristneje uporabiti.

Letos je bil na Glavnem trgu dograjen nov zdravstveni dom. V njem bodo poliklinika, zobna ambulanta in posvetovalnica. V načrtu imajo nadalje adaptacijo Zavoda za rehabilitacijo invalidne mladine. Iz republiških sred-

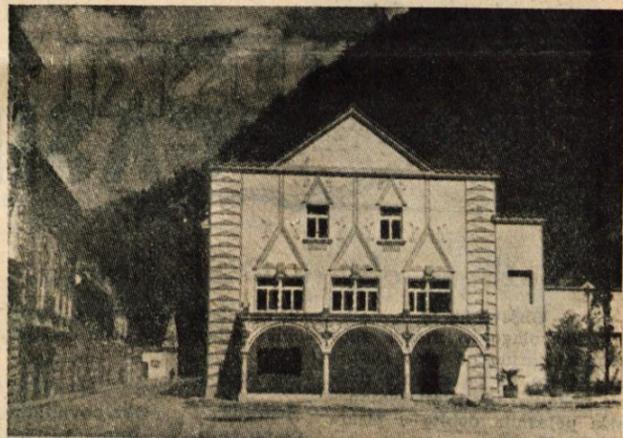
stev pa bodo zraven doma zgradili še stavbo z učilnicami za praktičen pouk, ki je mladini nujno potrebna.

V letošnjem letu bo dobilo vodovod naselje pri postaji Kamnik-mesto in pa naselje pri Spodnjem kolodvoru. Vas Podgorje pa bo še to leto imela nov požarni vodnjak. Letos so dogradili most preko Nevljice in urejena je vsa njegova okolica.

Tudi na elektrifikacijo niso pozabili. Do jeseni bo zasvetila električna luč v Palovčah. Pretežni del stroškov za to bo kril LOMO, vaščani pa bodo pomagali z lesom in prostovoljnimi delom.

Težko stanovanjsko krizo bo LOMO skušal olajšati z gradnjo dveh devetstanovanjskih blokov. Z deli bodo pričeli v najkrajšem času.

Tudi industrijski razvoj kamniške občine gre s hitrimi koraki naprej. Skoraj vse tovarne povečujejo in mehanizirajo svoje obrate. Celotna industrija letos izredno dobro izpolnjuje plan. Nekatera podjetja ga prekorčujejo kar za sto odstotkov, kar je vsekakor zavirljiv uspeh za kamniško industrijo.



Novi Zdravstveni dom na Glavnem trgu. Fasada je izdelana po načrtih mojstra Plečnika

žel ves kolektiv ponovno stavkati, če ne bo preklical svojega sklepa.

Tovarnar Remec se je ustrašil grožnje. Vedel je namreč, da se z delavci ne bo mogel šaliti, zato je odločitev o Grudnovi odpustitvi res takoj razveljavil. Doživel je nov moralni poraz, že naslednji dan pa se je oglasil v njegovi pisarni tov. Gruden in sam podal odpoved.

Pod vplivom Partije se je že tistikrat pokazala enotnost in moč delavskega razreda v skupnem nastopu proti izkoriščanju delovnega ljudstva. Kapitalisti so se dobro zavedali nevarnih posledic organiziranega razrednega boja, zato so vsa združevanja delavcev prepovedali. Če so le slutili, da je nekdo pripadnik naprednega delavskega gibanja, so ga začeli preganjati.

Napredni delavci so se organizirali na drug način. 1936. leta so na Duplici ustanovili pevsko društvo »Planinka«. Tega jim niso mogli prepovedati. Kasneje so ustanovili tudi nogometno društvo »Virtus«. Tovarnar Remec je vseskozi strogo pazil na njihove korake. V teh društvih pa se je kljub vsemu nadzorstvu kovala revolucionarna zavest. Vojna 1941. l. je našla delavce pripravljene. Njihova revolucionarna razgibanost se je po okupaciji nadaljevala v organizirani pripravi za borbo proti sovražniku. 27. julija so se z orožjem dvignili k upor in prve žrtve za svobodo so padle iz njihovih vrst.

## Iz Beguni

Minulo soboto so se sestali na Javorniku bivši interniranci z Jesenic, Javornika ter ostalih krajev radovljiškega okraja. Navzoč je bil tudi org. sekretar OK ZKS tov. Bertonec. Ustanovili so sekcijo internirancev okraja Radovljica, ki bo delovala v okviru okrajnega odbora Zveze borcev in izvolili šestčlanski odbor, ki ga sestavljajo trije interniranci in trije člani okrajnega odbora ZB. Med drugimi so razpravljali tudi o nujnosti ustanovitve muzeja talcev v Begunjah. Predpriprave za njo so zaupali tov. Slavku Smoleju z Jesenic, ki bo zbiral potrebni material.

## Dopisujte v „Glas Gorenjske“

## Sklepanje kolektivnih pogodb

V letu 1952 sklenjene kolektivne pogodbe med delavci in zasebnimi obrtniki-delodajalci, so odigrale vlogo pri ureditvi delovnih odnosov in načinu nagrajevanja v takratnih družbenih pogojih. Razvoj našega gospodarstva, ki terja številne nove gospodarske predpise tudi s področja dela, zahteva nujno spremembo oziroma zamenjavo dosedanjega načina sklepanja kolektivnih pogodb.

Republ. odbor sindikata obrtnih delavcev je v dogovoru z republiko obrtno zbornico sklenil, da se pripravijo podpisnikom kolektivnih pogodb, da te razveljavijo ter sklenejo v mesecu juliju nove tako, da bi te kolektivne pogodbe začele veljati s 1. avgustom. Da bi se delo pri sklepanju teh pogodb olajšalo ter da se vanje ne pozabijo vnesti zakonite določbe, so odgovorni zato sestavili posebni obrazec. Ti obrazci so že bili poslani vsem sindikalnim podružnicam podjetij kakor tudi zasebnim obrtnikom. Ker se v kolektivno pogodbo lahko vnesejo še ostale pripombe, ki v obraz-

## S torkove seje jeseniške železarne

V Železarni na Jesenicah so uspešno preizkusili uporabo velenjskega lignita za obratovanje generatorskih naprav. Pred pol leta je bil na iniciativo upravnega odbora ustanovljen pri jeseniški železarni biro za napredek metalurške proizvodnje, ki je dosegel pomembne uspehe. Na generatorjih so izvedli poizkuse vplivanja velenjskega lignita in so prve poizkuse zaključili z uspehom. Velenjski premog daje tudi malenkostno nižjo kalorično vrednost. Za dosega istega efekta porabijo 15 do 17% lignita več. Kljub temu pa je pri isti toploti učinek za 26,2% cenejši od trboveljskega premoga ali 840 din pri toni. S tem, da bodo v jeseniških generatorjih nadomestili trboveljski premog z lignitom, bodo na kurivno letno prihranili 87 milijonov dinarjev. Trenutno obratu-

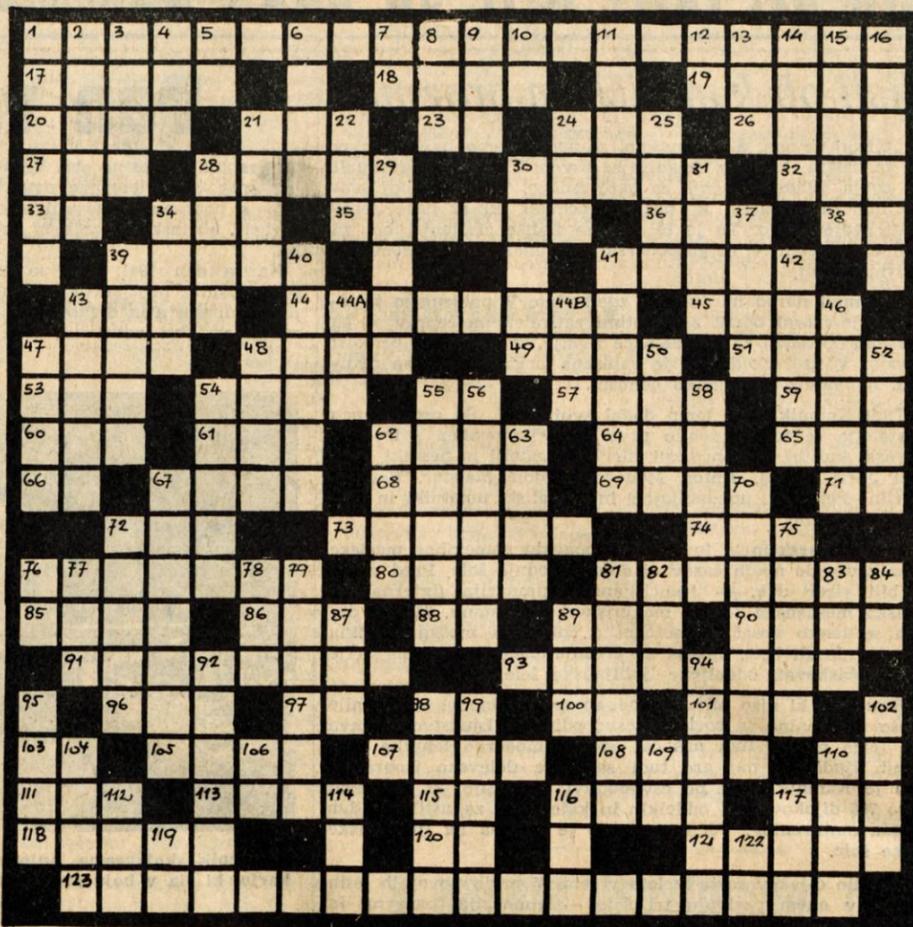
je z lignitom generatorska naprava v obratu opekarne. Prihodnji mesec pa bodo začeli uporabljati lignit na generatorskih napravah. Ker so premovalniki zasavskega bazena že močno izčrpani, je uspeh biroja toliko pomembnejši.

V jeseniški železarni so prvo leto izpolnili svoje družbene obveznosti s 106% po količini in s 100,7% po vrednosti. S tem je kolektiv uspel nadoknaditi izpadlo proizvodnjo, ki je nastala pozimi zaradi pomanjkanja električne sile. Največji uspeh je dosegla jeklarna, ki je svoj polletni plan izpolnila s 108,2%, kar pomeni, da je dala našemu gospodarstvu 5904 ton jekla več, kot je bilo predvideno. Tudi žična valjarna je dosegla lepe uspehe in je julijski plan presegla za 19%. Železarna kot celota pa je v mesecu juniju izpolnila svoj proizvodni plan po količini s 109,7% in po vrednosti s 108,7%.

## S Hrušice

Ker Hrušica ni samostojna občina, ne praznuje občinskega, temveč vaški praznik. Ta dan se vsako leto spomni talcev, ki so padli na Belem polju nad Hrušico. V soboto večer bodo pripravili v počastitev praznika spevoigro »Moč uniforme«, v nedeljo pa bodo občinski praznik oznanile fanfare. Sledilo bo javno zborovanje in odhod na Belo polje.

## Tretja nagradna križanka



Vodoravno: 1. in 123. bo v mesecu avgustu v Kranju in namen te prireditve: 17. ostra resna na klasu; 18. žensko ime, tudi up; 19. oblika glagola omagati; 20. pošrednik; 21. glas; 23. oblika pomožnega glagola; 24. vlomilec; 26. moško ime; 27. kdo (hrvatsko); 28. oblika glagola peti; 30. ime franc. skladatelja; 32. osebni zaimek; 33. začetnici našega pesnika balad in romanc; 34. ima vsak veznik; 35. znana veleželeznina v Kranju; 36. pečat; 38. tedenska tribuna (kratica); 39. zlodej; 41. tla (hrvatsko); 44. kraj na Štajerskem, kjer je bo v septembru velika manifestacija; 45. ploskovna mera; 47. nadležna kot ...; 48. vogal (hrv.); 49. vstavi ERGO; 51. mesto v Etiopiji; 53. vrsta zemlje; 54. azijski drž. znana po petrolejskih vrelcih; 55. del kolesa; 57. maščoba; 59. pripravi gospodinja; 60. vstavi LAR; 61. sikanje; 62. Kratica našega prvega slovenskega narodnoosvobodilnega sveta; 64. afriška žival (j=i); 65. vstavi ESA; 66. in (lat.); 67. ima vsaka hiša; 68. merska enota; 69. stara hiša (brez b); 71. začetnici narodnega heroja; 72. adresa (okrajš.); 73. del noge; 74. ženski glas; 76. obl. glagola ustrašiti; 80. deležnik glagola liti; 81. finančni polom; 85. nesti (velelnik); 86. ud (dvojina); 88. oziralni zaimek; 89. glej 21. vodoravno; 90. gorovje v Južni Ameriki; 91. znan partizanski kraj v Beli Krajini; 93. hrib, ki se dviga nad Jesenicami; 96. veznik; 97. oblika osebn. zaimka; 98. delavski svet (kratica); 100. vstavi RK; 101. vi (nemško); 103. ljudski odbor (kratica); 105. moško ime; 107. rastlina; 108. vrsta razprave; 110. da (italj.); 111. tovarna konzerv v Kamniku; 113. šviga; 115. zlato (franc.); 116. skupina; 117. stéza; 118. potovati (velenik); 120. predlog; 121. hloed.

Navpično: 1. bazoviška žrtev; 2. lunin vpliv na morje; 3. oblika glagola riti; 4. številka (2. lug; 72. Trsta (narobe); 75. bodičasta rastlina; 76. združeni narodi (angl.) — kratica; 77. urin; 78. ropot; 79. miseln; 81. 10. avgusta ... 82. žensko ime; 83. vrsta pesnitve; 84. osebni zaimek; 87. vprašalnica; 89. športna panoga; 92. orehovje; 94. perzijski kralj. 95. ne vidi; 98. vrsta bonbonov; 99. je v hiši nad nami; 102. spleteni lasje; 104. moško ime; 106. nikalnica; 109. glej 23. vodoravno; 110. čistilno sredstvo; 112. očka; 114. enota za delo; 116. Združena ameriške države (kratica); 117. ima lepo perje; 119. neprijetna žival; 122. Ljudska tehnika (kratica).

62. gora v Karavankah; 63. tovarna čokolade v Sloveniji; 67. prebivalec ob Odri; 70. lug; 72. Trsta (narobe); 75. bodičasta rastlina; 76. združeni narodi (angl.) — kratica; 77. urin; 78. ropot; 79. miseln; 81. 10. avgusta ... 82. žensko ime; 83. vrsta pesnitve; 84. osebni zaimek; 87. vprašalnica; 89. športna panoga; 92. orehovje; 94. perzijski kralj. 95. ne vidi; 98. vrsta bonbonov; 99. je v hiši nad nami; 102. spleteni lasje; 104. moško ime; 106. nikalnica; 109. glej 23. vodoravno; 110. čistilno sredstvo; 112. očka; 114. enota za delo; 116. Združena ameriške države (kratica); 117. ima lepo perje; 119. neprijetna žival; 122. Ljudska tehnika (kratica).

Nagradni kupon št. 3



## Službene objave OGZ Kranj

### Objava št. 10

Na razpolago so modre suknjene uniforme po ceni 6.000.—din, katere bi pa morala društva nekoliko predelati. Natančnejša pojasnila dobite v pisarni OGZ Kranj.

Tudi glede zamenjave spojki dobite pojasnila v pisarni OGZ.

Na pomoč!

Sekretar: Okr. poveljnik: Stefe Janko Šiling Joško

## Vesten pregled kurilnih naprav

Občinski ljudski odbor Gorenja vas in PGD Kranj sta nam dostavila zapisnike, kjer so podrobno obdelali preventivni ukrepi kurilnih in dimovodnih naprav. Iz zapisnika je razvidno, da so člani komisije bili tudi člani gasilskega društva, ki so vestno pregledali vse stavbe in stanovanja na njihovem območju. Ugotovili so razne pomanjkljivosti dimovodnih na-

prav. Dimniki n. pr. niso dovolj zavarovani, dimniška vratca se ne zapirajo dobro ali pa čistilnih vratc sploh ni; dimniki niso speljani čez streho in dim zastaja pod krovom; pri ognjiščih so ob kurišču razne butare in celo stelja, električna napeljava ni v skladu s predpisi in podobno. Vsi lastniki teh stavb so dobili opozorila, da nedostatke takoj odpravijo.

Posebno pažno pa je posvetiti raznim podstrešnim navlakam, ker so ravno ti predmeti vzrok marsikateremu požaru.

### Hrušičani so počastili 50-letnico PGD Hrušica

Minulo nedeljo je bila na Hrušici lepa slovesnost. Tamošnje PGD je proslavljalo 50-letnico svojega obstoja. Na predvečer so uprizorili na vrtu gasilskega doma igro »Trojčki«, ki je bila dobro obiskana in je lepo uspela. Na dan obletnice so na kolodvoru sprejeli goste, med katerimi so bili tudi gasilci iz Kanala na Slov. Primorskem. Sledila je slavnost s sprevedom in slavnostnim govorom, nato pa gasilske vaje. Višek slavnostnega zborovanja je bilo razvitje novega prapora s 136 žeblički, ki je najbogatejšo opremljen na vsem Gorenjskem.

### O delu društva Lom nad Tržičem

V to gasilsko društvo je vključenih 44 članov.

V preteklem četrtletju so imeli tri seje upravnega odbora in en sestanek članstva. Imeli so pet vaj z orodjem.

## Požar na Hujah

V največjem deževju je 16. julija 1954 malo po polnoči začel goreti kozolec pri Janezu Šternu, po domače pri Bitencu na Hujah. Kozolec s 14 predelki je bil napolnjen z žitom in senom.

Na požarišče je prihitelo PGD Kranj v dobrih petih minutah po telefonskem pozivu in je našlo že 1/3 kozolca v plamenu. Z avtotankom so požar v četrte ure lokalizirali in obvarovali ostali del kozolca pred uničenjem.

### Prostovoljno gasilsko društvo Poljane

je praznovalo 11. julija 1954 60-letnico obstoja. Ob tej slovesnosti so imeli paradni spoved in sektorske praktične vaje. Po proslavi je bila tombola in ljudsko rajanje.

Mestna občina Radovljica praznuje v dneh 24.—28. julija svoj

## OBČINSKI PRAZNIK

LOMO Radovljica, Občinski komite ZKS, Občinski odbor SZDL čestitajo vsem državljanom, delovnim kolektivom, društvom in organizacijam ter vabijo k prazničnim prireditvam.

Ljudski odbor mestne občine RADOVLJICA

## Prvi občinski praznik v Radovljici

28. julija 1941 so odšli iz Radovljice prvi borci v partizane

Ze v predaprilski Jugoslaviji je bilo v Radovljici in v delavskih Lescah močno gibanje proti tedanjemu protiljudskemu režimu.

Napredni delavci so se zbrali v kulturnem društvu »Svoboda« — kasneje »Vzajemnost« in sindikatu »Saveza metalnih radnikov«. Vsa ta gibanja so vodili komunisti.

Ne samo v društvu, tudi na zunaj so manifestirali svojo revolucionarno zavest. Praznovanje delavskega praznika 1. ma-

ja, kjer so sodelovali tudi kmetje, moralna in materialna moč stavkajočim rudarjem v Trbovljah v decembru 1939. leta, so temu dokaz.

Tudi akcija protestnih resolucij v letu 1940-41 s podpisi za takojšnje izpust političnih internirancev je bila uspešno izvršena, kajti internirance so izpustili.

V sami Radovljici ni bilo delavskih društev, ker ni bilo delavskega zaledja, zato so se napredni elementi povezovali v levem krilu Sokola ter tam razvijali revolucionarno dejavnost.

Vsa predvojna revolucionarna razgibanost se je po okupaciji nadaljevala v organizirani pripravi za borbo proti okupatorju. V Radovljici, v Lescah in na Lancovem je bilo osnovanih več vojaških grup, ki so štejele nad 40 članov. Te skupine so zbirale orožje, vojaški material in politično delale med prebivalstvom.

28. julija 1941. leta je odšlo v partizane 12 prvih organizatorjev in članov vojaških skupin. To je najpomembnejši datum za oboroženo borbo proti okupatorju v Radovljici in zato je proglašen za občinski praznik.

Ker praznujemo letos prvič svoj praznik, bodo proslave precej svečane. Ze v soboto, 24. julija, bo ob 19. uri pri grobnici padlih borcev koncert godbe na pihala s slavnostnim govorom o pomenu praznika. Ob tem času bo tudi prihod partizanskih patrolj, ki bodo prispele iz okoliških občin.

Patrulje bodo nato položile vence na grobnico padlih borcev v Radovljici in ob spomenikih talcev v Lescah in na Lancovem.

# Pa gorenjskem podzemeljskem svetu

(Nadaljevanje in konec)

## Arhova jama

v bližini Arhovega gospodarstva poslopa v Zg. Dupljah. Oba vhoda držita vanjo še iz sadovnjaka. Glavni vhod leži 3 m nad sadovnjakom. Jamsko dno pa se za toliko takoj zniža, potem pa gre dalje v notranjost skoraj vodoravno. Vhod je bil včasih nižji in večji, toda pobočje iz konglomerata in prsti je zelo sipko in se neprestano krusi pred jamo. Tako je s časom 3 m visok stožec kamenja in prsti jamski vhod zelo zožil. Stranski vhod je nekaj metrov zahodno od glavnega v malo trdnjšem konglomeratu. Nadaljuje se ozek rov komaj meter širok in visok. Po nekaj metrih se združi z glavnim rovom. Jama je precej dobro zasigurana, zlasti na koncu, kjer so pogosti ne preveč veliki kapniki. V severnem in vzhodnem delu jame najdemo tudi suhe ponvice. V bližini jame izvira večji studenec, odkoder dobivajo pitno vodo skoraj vse Zg. Duplje in Zeje.

Arhovo jama je morda naredil eden od manjših nekdanjih izvirov Tržiške Bistrice.

Najzanimivejša na tem področju pa je

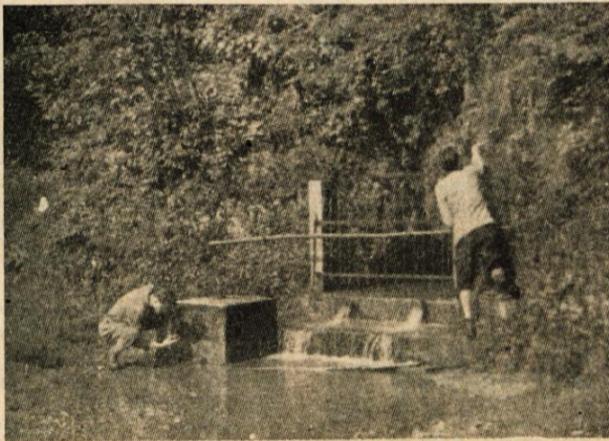
## Arneševa jama

pri Sp. Dupljah. Leži nekoliko nad vašjo na pobočju Udnege boršta. Iz jame teče manjši studenec, ki se v notranjosti zbirala v tolmune, 10 m od vhoda pa je zajezjen z betonsko pregrado. Od tod se studenčnica pretaka v široko korito in naprej po ceveh kot pitna voda v Sp. Duplje. Slikovit in širok vhod se kmalu zoži v nizek rov, kjer moreš prodirati le čepe ali globoko sključen. Kdor je prvič v jami, kaj rad pozabi kje je in mimogrede trešči z glavo ob kapnik na stropu, kar mu seveda ne pusti preveč prijetnih posledic. Če takoj v začetnem delu naletimo na manjše rjavkaste kapnike z luknjico po sredi in s kapljico kristalno prozorne vode na koncu. Kmalu opazimo prve okamenele slape, po katerih polzi voda. Ta je izjedla na nagnjenih tleh tudi večje in manjše ponvice. Jamske stene so ponekod lepo zasigane drugje pa ne. Skozi ozki rov prilezemo do prostornih podzemeljskih dvoran, tako velikih, da nekaterih jamarska svetilka sploh ne razsvetli. Vendar je takih dvoran bolj malo in spet se moramo skloniti pod včasih komaj 30 cm visokim kamenitim stropom. A mladi naravoslovec se ne ustraši nobenih zaprek, pogumno se meter za metrom plazi naprej in išče vedno novih zanimivosti. Pri približno 500 metrih moramo obiti sifon po stranskem suhem rovu z lepim kapniškim stebrom. Še 50 metrov in pride mo skozi ozko luknjo ter preko nekaj metrov visokega prepada spet do vode. Prodiranje od tu naprej je še precej težavnejše, kajti jama se še bolj zoži — tako da konca nismo do-

## Jame, ki jih malokdo pozna

segli, dasi smo bili pod zemljo včasih tudi po pet ur in več. Najdalje smo prodrli ob ekskur-

simo 450 metrov jame. V temnih podzemeljskih rovih smo našli nekaj živih bitij, ka-



Mlada jamarja pred vodom v jamo pri Zadrugi

ziji med letošnjimi semestralkami, t. j. približno 1 kilometer. Zmerili in narisali

kor drobne polčke, jamske pajmke, bele mokrice in kobilice z zakrnelimi krili. Poleg teh stal-

## Nov letalski izum

### helikopter z raketnimi motorji

Malokatera vrsta sodobnih letal se je tako obnesla v povojnih letih kakor helikopterji, pa najsi so z njimi evakuirali ranjence prav iz sredine nasprotnikovega ognja ali pa prevažali z dolgočasne delegate na neskončna mirovna pogajanja. Toda tudi v mirnih časih postajajo helikopterji vedno bolj nepogrešljivi reševalci pri vseh težkih elementarnih nesrečah.

Vodoravni propeler dosedanjih helikopterjev so gnali običajni letalski motorji. Sedaj pa poročajo, da je 2. julija letos vzletel z mornariškega letališča v Los Alamitos, Kalifornija, nov tip helikopterja, ki ga ženeta dva raketna motorja.

To, le 45 kg težko letalo, ki so ga posrečeno imenovali »Pinwheel« (izg. pinvil = vetrnica), je na pogled kar se da preprosto. Štiri palice tvorijo ogrodje piramide, katere vrh nosi zračni vijak z navpično osjo. Pilot je na sedež privezan z jermenom in usmerja drobno letalo kar z ročajem običajnega motocikla, v motorjih pa izgoreva vodikov peroksid — ne potrebuje nobene elektrike, oljnega sistema, transmisije, starterja, niti generatorja.



»Pinwheel«, najnovejši tip helikopterja

nih prebivalcev se blizu vhoda zadržujejo tudi »prehodni gostje«: netopirji in večje, naj si iščejo hrano ali zavetišče. Od rastlin pokriva jamske stene precej daleč v notranjost studenčni jetrnjak s svojimi listnatimi stebli.

Ozek potoček iz Arneševe jame, ki je boren ostanek nekdanje Tržiške Bistrice, se že blizu Strahinja zgubi v zemljo s trdno miocensko podlago vred. Le ob velikem deževju privre iz jame toliko vode, da ne more vsa ponikniti in takrat prične teči v Savo pri Struževem potoček Skadov.

Za konec še nekaj besed

### o Lebinsčici in jami pri Zadrugi

Iz prve dobiva pitno vodo vas Pivka pri Naklem. Jama je precej velika in že raziskana, toda vhod je zaprt z lesenimi vrati. Jama pri Zadrugi leži nekaj korakov stran od glavne ceste pod pobočjem Udnege boršta. Prodiranje vanjo pa ni mogoče zaradi visoke vode že kar pri vходу. Domačini pravijo, da sta jami povezani z Arnešovo jamo, kar je precej mogoče. Vendar se z barvanjem, najzanesljivejšim načinom, tega ne bo dalo dokazati, ker voda povsod teče iz jam.

Kakor smo videli iz skromnega opisa, je kraški svet v naši okolici zelo zanimiv in mnogoličen, le da poznamo mnogo jam samo po imenu. Mlade jamarje torej čaka še težka, a hvaležna naloga. Saj pravzaprav ni lepšega, kot prodirati ob trepetajoči svetlobi karbidov v neznanem podzemeljske globine, kjer se na tisoč kapljic kristalno čiste vode čudovito blešči po zasiganih stenah in vitkih kapnikih...

Andrej Triler

## ZANIMIVOSTI

### PREMOG Z MORSKEGA DNA

Ker je veliko glavnih žil v starejših rudnikih severovzhodne Anglije že izčrpanih, skuša Ministrstvo za premog najti premogove rezerve na morskem dnu ob britanski obali. Po vzoru jeklenih obrambnih stolpov, s katerih je topništvo med vojno branilo vhod v ustje reke Temze, so izdelali premakljiv vrtni stolp za premog, uporaben pri globini pod 36,5 m. Proces vrtnja premoga na morju ne bo dosti drugačen od vrtnja na kopnem, le da bodo tu svetri vstavljeni v dolgo cev od jeklene platforme do morskega dna.

### RANA URA — ZLATA URA

Praktično vrednost gornjega domačega reka prav lahko preizkusite na bazarju v Bejrutu, Libanon, kamor morate priti za dobro kupčijo zgodaj zjutraj. Tamkajšnji prodajalci namreč spustijo ceno prvemu kupcu za kaki dve tretjini, ker verujejo, da bi bil drugače celodnevni posel slab. Vendar zvičajni trgovci tudi to lepo vero prevarijo tako, da naročijo za prvega kupca kakega sorodnika ali celo svojega pomočnika.

### DOBROSRCNI ANGLEŠKI POŠTAR

»Pozor! Siniče gnezdo v poštnem nabiralniku. Prosimo, oddajte pismo kje drugje.«

Tablo s takim napisom je postavil poleg nabiralnika vaški poštar blizu angleškega mesta Wokinga. Res so njegovi sovaščani dokazali, da ne slovi zama po svetu angleška dobrosrčnost in ljubezen do živali; drobna ptica je v miru izvalila mladiče. —

Da bi Angleži vsaj toliko razumeli tudi uboge kenijske in rodezijske črnce kakor svoje kanarčke, mačke in pse...

### ZADNI VELIKI IZBRUH VEZUVA

Vulkanski prah ob velikem izbruhu Vezuva leta 1944 je deževal tri dni in lomil strehe celo v Salerno, 53 km od Neaplja. Mobilizirani so bili vojaki in cvilisti, da so odmetavali fin rjav prah s položnih streh. Tudi ulice so bile posute skoraj 30 cm na debelo z Vezuvovim pepelom. Nek bivši angleški vojak pripoveduje, kako je prodril do vulkanskega žrela čim bliže je mogel in vrgel na tla časopis, ki je pri njegovih nogah pri pričel stiel v pepel.

## NEKAJ ZA NAŠE ŽENE

### Kako poceni vložimo sadje

### Moda

#### Borovnice za kompot, če nimamo sladkorja

Očiščene borovnice pristavimo brez vode na štedilnik in jih kuhamo med mešanjem toliko časa, da izločijo največ tekočine. Potem jih odstavimo in ohlajenim primešamo na tri litre eno veliko žlico salicila. Napolnimo steklenice (buteljke ali slatinske), povrhu potresemo SALICIL in jih zamašimo. Pri uporabi primešamo po okusu sladkorja in kompot je tak, kot bi bile borovnice sveže.

#### Konzervirano sadje brez patentnih kozarcev

Koščiasto sadje (češnje, marelice, bruske, češplje) razpolovimo in odstranimo peške. Navzgor obrnjenim polovicam nasujemo izmenoma plast sladkorja. Posodo pokrijemo in pustimo stati dva dni, da se sladkor raztopi. Za češnje vzamemo na en kg sadja 30 do 35 dkg sladkorja, za marelice 80 dkg,

za češplje 40 dkg. Čez dva dni pristavimo na štedilnik, da vre 15 minut. Nato ohlajenim primešamo salicil in napolnimo kozarce.

#### Praktični nasvet

##### Srbska riba

Za to jed potrebujemo 2 kg težko ščuko, 1 liter smetane, 2 žlici soli, žlico rdeče paprike, in tri zrezane čebule, 1/4 l riža in šest žlic masla. Riž očistimo in ga damo v pekačo. Prav tako očistimo tudi ribo, jo posolimo in položimo na riž. Posujemo jo s papriko in čebulo in polijemo z raztopljenim maslom. Pečemo jo v pečici in od časa do časa polijemo s smetano. Ko je riž suh in mehak, je jed gotova. Serviramo jo v isti posodi, v kateri smo jed pekle.



Okoli velikega ovalnega izreza vaše letne obleke lahko za spremembo prišijete venček umetnega poljskega cvetja, kot ga vidite na zgornji sliki

## SEPAVEC • zgodba o volku

PO OLAFU ASLAGSSONU PRIREDIL V. DRŽAJ

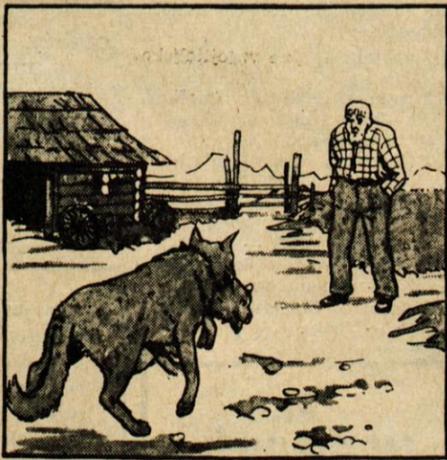


29

Frank je bil ganjen. »Kaj misliš Nelly«, je dejal »ali je ta volčič nenavadno ljubezniv ali pa je vražje pretkan?« Vprašal jo je še, če naj ga vzameta s seboj domov. Nelly je odgovorila v prid malemu volku. Navdušeno je udarjala z repom in se pritrdilno oglašala na razne načine.

»Odlično!« je dejal Frank.

In življenje malega volka je bilo rešeno...



30

Za malega volčiča so nastopili novi časi. Prvo noč je bil plah in boječ, zjutraj pa je že krepko použil svoj zajtrk. Pes, pa tudi mož ga nista vznemirjala. Toda pri najmanjšem premiku je že odskočil, najrahlnejši šum mu je vzbudil pozornost.

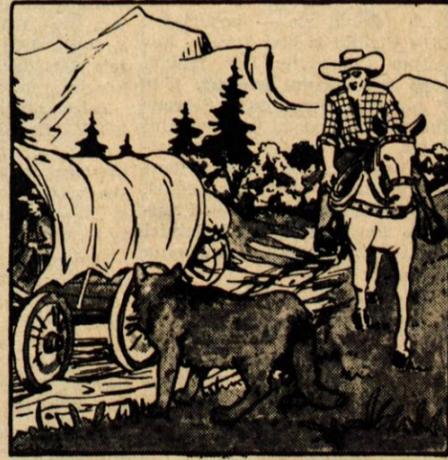
Frank ni mogel nikdar z gotovostjo trditi, da je volk nameraval pobegniti. Začudeno ga je gledal, če ga je Nelly, držec ga za tilnik, prinesla domov.



31

V toplih popoldanskih urah sta volk in Nelly dremala. Zaščito pred soncem sta si polskala v senci lesene kolibe. Na večer, ob sončnem zatonu, sta šla na lov za kuncji, ki so se skrivali v gostem grmičevju. Da je bil lov uspešen, sta se posluževala zvičaj, ki jih je Nelly do popolnosti obvladala.

Volk — tako so klical novince — je zagrešil izprva marsikatero napako. In zgodilo se je, da je dobil za svojo nerodnost poštno kazen.



32

Večja sprememba je nastopila za našega junaka v juliju, ko se je Frank preselil na goro, kjer je pasel ovce. Z vzgojo volka je šlo težje.

Nekega lepega popoldneva so prispeli v naselje. Sredi tekanja je volk nepremično obstal in buljil v belo streho na vozu, ki je stal pred njimi ob potu.

Pridi, mali neumnež!« je zaklical Frank. »Nič se ti ne bo zgodilo!«

Junaček je pomahal z repom, približal se pa še vedno ni.

Glede na važnost in vzgojni značaj varčevanje pri šolski mladini še ni zavzelo tisti razmah in še niso doseženi taki uspehi, da bi bili lahko z njimi zadovoljni. Predpisi o ustanavljanju dijaških hranilnih blagaj, ki so izšli leta 1951, so bili pri prosvetnih delavcih še dokaj dobro sprejeti. V šolskih letih 1951-52 in 1952-53 je bilo sicer nabranih nekaj hranilnih vlog, vendar je delo potem postopilo.

Podružnica Nar. banke Jesenice je v šolskem letu 1953-54 izvedla akcijo za ustanavljanje dijaških hranilnih blagaj na onih šolah, kjer še niso obstajale. Vodstva šol so z razumevanjem podprla to akcijo in z njihovo pomočjo so bile ustanovljene dijaške hranilne blagajne na osnovnih šolah Dobje, Gozd Martuljk, Kranjska gora, Rateče-Planica, Blejska Dobrava in na gimnaziji Kor. Bela. Takoj se je tudi pričelo z zbiranjem hranilnih vlog. Pri šolski mladini je bil odziv za varčevanje zelo velik. Novoustanovljene dijaške hranilne blagajne so v tem šolskem letu pridobile 318 vlagateljev in zbrale 85.622 dinarjev hranilnih vlog. Vse šole skupaj pa so zbrale 153.823 dinarjev hranilnih vlog.

Po višini povprečne vloge na enega učenca je na prvem mestu osnovna šola Gozd Martuljk s povprečno vlogo 640 dinarjev. Po številu zajetih učencev in dijakov, ki imajo dijaške hranilne knjižice, pa je na prvem mestu osn. šola Kranjska gora s 123 vlagatelji.

Vsote res niso velike, mogoče bo kdo dejal, da so malenkostne in brez koristi za gospodarstvo. To mišljenje je napačno. Če se bo mladina že v šolski dobi naučila varčevati, bodo ti učenci in dijaki, ko bodo stopili v življenje in si sami služili svoj kruh, razumno varčevali.

Posebno pohvalo zaslužijo posamezni učitelji, ki so del svo-

jega časa posvetili zbiranju hranilnih vlog.

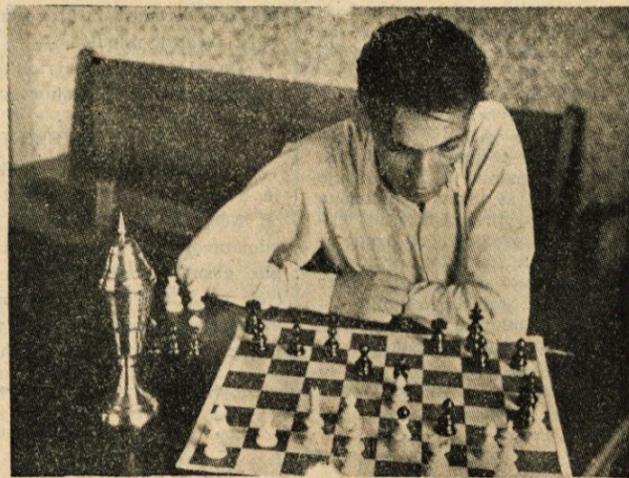
Uspehi bi bili lahko še boljši, če bi našlo varčevanje šolske mladine razumevanje pri vseh prosvetnih delavcih. Res, da so ti s svojim delom v večini slučajev prezaposleni, vendar so primeri, da učitelji, ki delajo z zavestjo in razumevanjem, dosegajo z minimalnim naporom lepe uspehe.

Če hočemo, da bo varčevanje zajelo čimveč šolske mladine, je treba o tem razpravljati tudi na roditeljskih sestankih. Potrebno je tudi sodelovanje Svetov za kulturo in prosveto pri Okrajnih ljudskih odborih ter mladinske in pionirske organizacije.

## O marljivih šahistih v Stražišču

Vse leto, razen sedaj v »najtoplejšem« letnem času, je šahovska soba Doma Svobode v Stražišču polna pionirjev in

veda nastane tudi hrup. Partija se je končala za nekoga preveč nesrečno. In ta se jezi na kibi-ce, ki so povzročili poraz.



Mnogo obetajoči šahist Srdjan Bavdek pri igralni mizi

mladincev, ki sede ob dolgi mizi in igrajo šah. Mirno in tiho je takrat v tej sobi. Včasih se-

Vse do letos je bil šah bolj družabna igra, kakor pa šahovski študij. Letošnje šahovske prireditve pa so postavile pred šahiste važne probleme.

Ekipno tekmovalstvo Svobod za prvenstvo Gorenjske so stražiški šahisti zaključili uspešno. Dosegli so prvo mesto in šli na finalni turnir Svobod v Maribor. Tam so pa običajni prav na koncu lestvice. Vzrokov za poraz je več: v ekipi niso bili vsi najmočnejši igralci, ker so bili na počitnicah, in drugič, kar je važnejše, ker ne obvladajo dovolj šahovske teorije. Treba se bo pripraviti na turnirje z »uro in zapisovanjem potez« — nesrečna iznajdba za naše mlade šahiste na mariborskem turnirju.

## Radio Ljubljana

Poročila poslušajte ob 5.35, 6., 7., 13., 17., 19. in 22. uri.

**V nedeljo, dne 25. julija:** 8.15 Domače pesmi za prijetno nedeljsko jutro. 9.00 Otroška predstava »Milica Kitek: Murenček s cvetno poljano. 12.00 Pogovor s poslušalci. 12.30 Pol ure za našo vas. 13.30 Zeleli ste — poslušajte; 15.45 Po naši lepi deželi — Jože Zorn; V umirajočem zalivu od Bakra do Kraljevice. 17.30 V plesnem ritmu. 20.30 Sportna poročila. 20.40 Večerni operni koncert. 22.40 Filmske melodije.

**V ponedeljek, dne 26. julija:** 7.00 Pregled tiska. 7.30 Za gospodinje. 8.10 Slovenske narodne pesmi. 8.30 Za pionirje. 12.00 Domače pesmi izvaja trio Slavko Avsenik. 12.20 Kmetijski nasveti. 14.30 Nove knjige. 15.30 Zeleli ste — poslušajte! 16.00 Utrinki iz literature — Anatole France; Jessy. 17.10 V plesnem ritmu. 18.00 Nasveti za dom.

**V torek, dne 27. julija:** 7.00 Pregled tiska. 7.30 Za gospodinje. 8.30 Cicibanom — dober dan! 12.20 Kmetijski nasveti. 14.30 Iz znanosti in tehnike. 15.30 Zeleli ste — poslušajte! 16.00 Utrinki iz literature — Rodoljub Čolakovič: Cez Igman. 16.15 Promenadni koncert. 17.10 V plesnem ritmu. 20.00 Slovenske narodne pesmi poje vokalni oktet, vmes igra polko in valčke Vaški kvintet. 20.30 Teden-ski notranje politični pregled. 21.00 Literarna oddaja — Francesco Petrarca (ob 650-letnici rojstva). 22.20 Plesna in zabavna glasba.

**V sredo, dne 28. julija:** 7.05 F. Liszi: Benetke in Neapelj. 7.30 Za gospodinje. 8.10 »Veseli dečki« igrajo polke in valčke. 8.30 Za pionirje. 12.20 Kmetijski nasveti. 12.30 Opoldanski koncert. 13.30 Melodije za razvedrilo. 15.30 Zeleli ste — poslušajte! 16.00 Utrinki iz literature: Etiopski motivi. 16.15 Promenadni koncert. 18.00 Modni kotichek. 18.10 Ansambli, zbori in solisti izvajajo slovenske narodne pesmi, vmes igra harmoniko Avgust Stanko. 18.50 Okno v svet. 20.00 Jacques Offenbach: Hoffmannove pripovedke, opera v 3. dejanjih s prologom in epilogom. 22.35 Igra Plesni orkester Radia Ljubljana.

**V četrtek, dne 29. julija:** 8.30 Za pionirje. 12.00 Igra godba na

14.30 Kulturni pregled. 14.40 Pomladne slovenske narodne pesmi poje Planinski oktet. 15.30 Zeleli ste — poslušajte! 16. Utrinki iz literature — Rado Murnik: Nedeljska bratovščina. 16.15 Promenadni koncert. 18.00 Zdravstveni nasveti. 18.50 Domače aktualnosti. 20.00 »Četrtekov večer« domačih pesmi in plesov. 20.45. Zunanje politični feljton.

## Oglašujte v »Glasu Gorenjske«

### MALI OGLASI

**Dekle,** zaposleno na dve izmeni, dobi stanovanje. Naslov v upravi lista.

**Kupim** eno ali dvostanovanjsko hišo v Kranju ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista.

**Trodelno omaro,** posteljo z mrežo, nočni omarici, vse dobro ohranjeno, zelo poceni prodam. Naslov v upravi lista.

**Podpisana Jarc Marija,** posestnica z Okroglega, preklucijem vse žalitve, ki sem jih dne 4. julija 1954 izrekla zoper Jožeta Križnar, posestnika z Okroglega št. 14.

**Zahvaljujemo se** predsedniku LOMO Kranj tov. Hafnerju in Komunalni Kranj za pomoč pri prevozu na proslavo I. tankovske brigade na Vrhniko. — Borci in oficirji I. tank. brigade iz Kranja.

**Ugodno prodam** dobro ohranjeno spalnico iz trdega lesa, temno politirano. Naslov v upr. lista.

**Prodam** dobro zaraščen bukov gozd 10.513 m<sup>2</sup> v Spodnji Besnici. Interesenti naj pošljejo naslov na upravo lista.

**Mlajšega skladiščnika** železninarske stroke, tudi priučenega, sprejme »Kovinar« Kranj. Nastop službe itakoj. Plača po tarifnem pravilniku oz. dogovoru.

**Stanovanje** na Jesenicah zamenjam za enako v Kranju. — Naslov v upravi lista.

**Parcelo 1500 m<sup>2</sup>** pod Smarjetno goro južna stran, pripravno za zidavo hiše in ureditev vrta, voda poleg, cesta do parcele, prodam. — Naslov v oglasnem oddelku.

**Stojalo za šivalni stroj pro-**

## V enem tednu tri zmage

Vukičeva dosegla nov slovenski mladinski in članski rekord

Kranj je bil te dni prizorišče velikih in zanimivih borb v plavanju med domačo Mladostjo in gosti iz Splita, Bjelovara in Zagreba. Kranjčani so proti pričakovanju, saj dolgo niso imeli ne vode v bazenu in tudi vreme jim ni bilo naklonjeno, povsod odnesli zmago. Prvi dan so bili doseženi nekateri zelo dobri rezultati. Tako je Vukičeva dosegla nov mladinski rekord na 100 m metuljček. Skoki so bili izvedeni, toda brez udeležbe gostov iz Splita. Waterpolo pa je mladost izgubila z rezul-

tatom 4:1. Končno stanje 97:57 v korist Mladosti.

Mladost iz Bjelovara pa je gledalce razočarala. Dvoboj je bil popoldanski, navzlic temu pa je prišlo na kopališče dosti občinstva. Gostje, razen na 100 metrov prosto, moški, niso osvojili nobenega 1. mesta. Večkrat pa so Kranjčani dosegli dvojno zmago. Tudi skoke in waterpolo so gostje izgubili. Rezultat dvo-boja 110:64.

Za srčanje z Naprijedom je vladalo med ljubitelji plavanja veliko zanimanje. Zagrebčani so

rutinirano moštvo, ki je sodelovalo že na tekmovanjih v prvi zvezni ligi. V vseh treh disciplinah, plavanju, waterpolu in skokih, so zelo močni. Kranjska Mladost pa je gledalcem pripravila lepo presenečenje. Dvoboj se je končal z njihovo zmago 80:75. Vukičeva pa je svoj rekord še zboljšala in ob enem postavila tudi nov članski rekord s časom 1:33:5. Tudi Borut Kobi in Barbka Koncilja sta osvojila na svojih progah prva mesta. Janez Tratnik je na 200 metrov metuljček dosegel odlični čas 3:06:2.

Pohvaliti pa moramo vso žensko ekipo, ki je mnogo pripomogla k uspehu.

Lestvica slovensko - hrvatske lige, prve skupine:

1. Ljubljana	3 3 0 0	317:195 6
2. Mladost K.	3 3 0 0	287:196 6
3. Naprijed Z.	4 2 0 2	371:302 4
4. POSK S.	4 1 0 3	289:383 2
5. Mladost B	4 0 0 4	269:443 0

Fantje se bodo morali spoprijeti s teorijo, sicer na turnirjih ne bo nič.

Prav tako veliko zanimanje za šah je med pionirji. Ljubo Djordjevič, Franc Pagon, Lojo Enes itd. so v našem mladem šahovskem svetu priznana imena. A tudi ti so šli na krajnem pionirskem turnirju korak nazaj. Dosegli so drugo mesto. Prvo mesto so morali prepustiti boljšim Retečanom.

Ponos stražiške šahovske sekcije pa je pokal zmagovalca, ki ga je priboril njen član Srdjan Bavdek na brzopetnem turnirju v čast II. kongresa Svobod v Celju.

## Strelska prireditev

Strelska družina narodnega heroja Matije Verdnika - Tomaža na Jesenicah ne skrbi le za izpopolnitev svojih članov v streljanju in za pridobitev novih članov, temveč skrbi tudi za razvedrilo in kulturne užitke ostalih Jeseničanov. Minulo soboto večer je bila na strelišču lepa prireditev. Otvorili so park okrog doma in novo plesno ploščo, ki je ena največjih in najlepših na vsem Gorenjskem. K otvoritvi parka in plesne plošče so povabili skupino študentov beograjske univerze, ki se mu-di v Sloveniji. Ta je zaplesala vrsto folklornih plesov jugoslovanskih narodov in nastopila še z nekaj pevskimi točkami. Občinstvo se je nad plesalci navduševalo in jim burno aplavdiralo. S takimi in podobnimi prireditvami bo privabljala strelska družina vedno več gostov v svoj dom ter v park okrog doma, ki je opremljen z zabavišči za otroke, mladino in odrasle.

## Kamnik : Železničar (Karlovac) 100 : 68

Kamniški plavalci so pretekli teden gostovali v Zadru, kjer so izgubili dvoboj z Jedinostvom z istim rezultatom kot so zmagali v Kamniku (68 : 74). Kamničani so krenili na pot oslabljeni, domačini pa so pojačali svoj kipo z nekaterimi starejšimi plavalci.

V Karlovcu so Kamničani v dvoboju z Železničarjem dosegli tesno zmago z 90 : 82. Zelo podrejeno vlogo pa so igrali v waterpolu (15 : 0 in 14 : 1).

To nedeljo je bil v Kamniku povratni dvoboj z Železničarjem iz Karlovca. Nad 800 gledalcev je bilo priča lepi zmagi, ki so jo dosegli domači z rezultatom 100 : 68. Kamničani so zmagali v vseh disciplinah razen v prostem plavanju v waterpolu.

Moški: 400 m prosto: 1. Sabolič (Z) 5:36,4; 2. Šnabl (K) 5:40,9; 200 m metuljček: 1. Zrimšek (K), 3:12,2; 2. Dobrovoljc (K) 3:15,1! 100 m prosto: 1. Sabolič (Z)

## I. šahovsko prvenstvo metalurgov Jugoslavije

Turnir bo pričel 28. julija v počastitev 85-letnice Železarnice

Razpored: V sredo, 28. julija ob 15. uri svečana otvoritev, nato od 16. do 20. ure I. kolo. V četrtek, 29. julija od 8. do 12. ure II. kolo in od 16. do 20. ure III. kolo. V petek, 30. julija od 8. do 12. ure IV. kolo in od 15. do 19. ure prekinjene partije ter ogled Železarnice. V soboto, 31. julija od 8. do 12. ure V. kolo ter ob 15. uri zaključek prvenstva z razdelitvijo nagrad. Nastopale bodo sledeče ekipe. Železarna Jesenice, Železarna Sisak, Železarna Ravne, Železarna Štore, Cinkarna Celje, Lito-stroj Ljubljana s priznanimi mojstri, med katerimi so Vrhovc, Mišura, inženir Belančič, Štrumbil in drugi. V slučaju lepega vremena bo prireditev v letnem kinu, sicer pa v šahovskem domu na Jesenicah.

1:09,7; 2. Šnabl (K) 1:09,7; 200 m klasično: 1. Zrimšek (K) 3:03,6; 2. Hohovič (Z) 3:06,4; 100 m hrbtno: 1. Bogatič (K) 1:19,4; 2. Crnjak (Z) 1:24,2. Stafeta 4x200 m prosto: 1. Kamnik 10:35,3; 2. Železničar 11:09,5.

Zenske: 400 m prosto: 1. Skofic (K) 6:55,0; 2. Kubišek (Z) 7:09,4; 200 m klasično: 1. Vavpetič (K) 3:32,4; 2. Potrato (K) 3:37,8! 100 m hrbtno: 1. Dolinšek (K) 1:43,6; 2. Brletič (Z) 1:44,2; 100 m prsno: 1. Opačič (Z) 1:24,9; 2. Auersperg (K) 1:27,4; 100 m metuljček: 1. Vavpetič (K) 1:40,6; 2. Potrato (K) 1:50,1. Stafeta 4x100 m. Stafeta Železničarja, ki je zmagala s 6:05,6 je bila diskvalificirana, Kamnik 6:12,4.

V skokih sta zmagala oba Kamničana, in sicer Mrak pred Simičem in Janičeva pred Kotovom.

V waterpolu so zmagali gostje 6 : 2 (4 : 1).

## Kino

**Kino »Radio«, Jesenice:** 22. do 24. julija ameriški film »Zig preteklosti«. 25. do 28. ameriški film »Oženil sem s čarovnico«. Od 29. do 31. julija amer. barvni glasbeni film »Trobente in bobni«. Prestave vsak dan ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. Vsako nedeljo dopoldne matineja ob 10. uri, cena za odrasle, 20 din za otroke 10 din.

**Kino »Plavž«, Jesenice:** 22. do

24. julija mehiški film »Zapor za žene«. Od 25. do 28. amer. barvni glasbeni film »Trobente in bobni«. Od 29. do 31. ameriški film »Oženil sem s čarovnico«. Prestave v torek, sredo in petek ob 20. uri, v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri. Vsako nedeljo dopoldne matineja ob 10. uri. Cena za odrasle 20 din, za otroke 10 din.

**Kino »Storžič«, Kranj:** 22. do 25. julija ameriški barvni film »Niagara«. Matineja 22. julija ob 8.30 uri »Knjiga o džungli«, ob 10. uri »Ivanhoe«. Matineja 25. julija ob 8.30 uri »Ivanhoe«, ob 10. uri »Koncert«. 26. julija jugoslovanski film »Koncert«. Prestave dnevno ob 16., 18. in 20. uri.

**Letni kino »Partizan«:** 22. do 24. julija amer. barvni film »Ivanhoe«. 25. do 27. julija mehiški film »Rio Escondido«. Prestave dnevno ob 20.30 uri. Za shrambo koles preskrbljeno!

**Kino »Svoboda«, Stražišče:** 24. julija jugoslovanski film »Koncert«. Prestave ob 18. in 20. uri. 25. julija amer. barvni film »Ivanhoe«. Prestave ob 15., 17. in 19. uri. Matineja 22. julija ob 10. uri »Knjiga o džungli«. Matineja 25. julija ob 10. uri »Rio Escondido«.

**Kino »Krvavec«, Cerklje:** 24. in 25. julija ameriški film »Prostor na soncu«. Prestave ob sobotah ob 20.30 uri, ob nedeljah ob 17. in 20. uri.

## OBJAVE - OGLASI

**dam.** Omejc Ivan, Zg. Bitnje 108, Zabnica.

**Odprli smo mesnico** v Cankarjevi ulici 4, kjer prodajamo konjsko meso ter meso slabše kvalitete. Mest. klavnica Kranj.

**Kamnosestvo Kranj.** — Iščemo vajenca, zglasite se Kranj — Tavčarjeva 1 ali Koroška 39.

**Steklarstvo — Kranj** obvešča cenjene odjemalce, da je svojo steklarsko delavnico preselilo iz Hlebšve hiše na Titovem trgu v nove prostore Koroška cesta 19 (bivša patronarna). — Podjetje sprejme v službo itakoj dva steklarska pomočnika in 1 vajenca.

**Preklucijem** veljavnost izgubljene sindikalne knjižice na ime Cuderman Franc.

**Cenjenemu občinstvu** sporočam, da s 1. avgustom zopet odprem kleparsko delavnico. — Izvrševal bom vsa kleparska dela kakor tudi štedilnike, br-zoparilnike in kotle za žganjekuho po najnižjih cenah in solidni izdelavi. Za obilen obisk se priporočam. — Krošelj Anton, Senčur 174.

### OBJAVE

**Vpis v industrijsko gumarsko šolo SAVA, Kranj**

Industr. gumarska šola SAVA v Kranju sprejme v šolskem letu 1954-55 30 učencev (moških).

Pogoji: dovršenih 15 let starosti in telesna odpornost. Učenci morajo imeti z uspehom dovršeni dve gimnaziji. Šola traja 3 leta z zaključnim praktičnim in teoretičnim izpitom kvalificiranega gumarja. Stanovanje in hrana v domu šole.

Prošnjo za sprejem, kolkovano z din 30.—, življenjepis in zdravniško spričevalo je treba poslati do 20. avgusta 1954.

Sprejemni izpiti iz računstva in slovenskega jezika bodo ob koncu meseca avgusta. O točnem datumu izpitol bodo inter-resenti pisмено obveščeni.

### OBJAVA

Svet za prosveto in kulturo pri OLO Radovljica razpisuje za šolsko leto 1954-55 sledeče stipendije:

- 2 gojenki 4 letne vzgojiteljske šole
- 3 gojence učiteljske (moške)
- 2 slušatelja abiturientskega tečaja (moška)
- 2 slušatelja srednje glasbene šole
- 2 slušatelja VPS — defektolog
- 2 slušatelja VPS — ma-fi
- 2 slušatelja filozofske fakultete — matematika
- 1 slušatelj filozofske fakultete — fizika

## XI. MARIBORSKI TEDEN

od 7. do 15. avgusta 1954

VELIKA GOSPODARSKA RAZSTAVA KULTURNA IN SPORTNA REVIIJA

25% POPUSTA NA ŽELEZNICI!

Delavski svet Tovarne obutve »Triglav« (prej Peko) in delavski svet Tovarne čevljev »Ljubelj« v Tržiču sporočata svojim cenjenim dobaviteljem, odjemalcem in poslovnim prijateljem, da sta sklenila s prvim junijem združiti svoja obrata v eno samo podjetje, ki bo odslej poslovalo pod skupnim imenom:

TOVARNA OBUTVE

**Peko** Tržič